naš čas

cena 8 dinarjev
številka 8 (672)

glasilo socialistične zveze delovnega ljudstva

titovo velenje, 24. februarja 1983

Svet občin celjskega območja

S trdnejšim sodelovanjem do večje uspešnosti

Prejšnjo sredo je bila v Titovem Velenju seja sveta občin celjskega območja. Na dnevnem redu je bilo več pomembnih točk. Tako so predstavniki občin spregovorili o osnutku sporazuma, ki bo usklajeval davčno politiko v občinah celjskega območja, obravnavali so nekatera nerešena vprašanja in težave, ki se pojavljajo v samoupravni interesni skupnosti za preskrbo, spregovorili so o družbenem dogovoru o usmerjanju sredstev temeljnih organizacij namenjenih za urejanje pogojev življenja delavcev v kraju bivanja po domicilnem principu ter obravnavali tudi poročilo o poslovanju RTC Golte.

Najprej je beseda stekla o prizadevanjih TGO Gorenje in celotne sestavljene organizacije pri sanaciji težavnih razmer, ki so nastale z likvidacijo Koertinga. Zapleten položaj te delovne organizacije, ki ga otežujejo še trenutne gospodarske razmere v svetu, bo seveda možno razrešiti le z ustreznimi učinkovitimi programi, velikim prizadevanjem vseh delavcev, pa tudi razumevanjem širše družbene skupnosti. Možnost uspešnega nadaljnjega razvoja Gorenje vidi predvsem v večjem izvozu in ustreznejši kadrovski politiki. Takšne usmeritve, ki bodo zahtevale tudi določeno notranjo reorganizacijo pa so bile z razumevanjem sprejete tudi na tej seji sveta občin. Predstavniki iz velenjske občine pa so ob tej priložnosti ponovno opozorili tudi na nerešen dohodkovni status Rudnika lignita Velenje ter na težave z likvidnostjo in kreditno sposobnostjo Temeljne banke Velenje.

Kako težko je uskladiti vse občinske interese že znotraj neke regije (tokrat pač celjske) in zadostiti vsem paragrafom, pa so pokazale naslednje točke dnevnega reda. Čeprav so na seji marsikaj razjasnili in so pri vseh vprašanjih prišli korak bliže k cilju, pa je vendarle dogovarjanje pretrdo in predolgotrajno, saj je beseda tokrat tekla le o delčku vseh nerešenih zadev.

Osnutek samoupravnega sporazuma o uskladitvi davčne politike v občinah celjskega območja je sedaj najbrž že dobil skoraj dokončno podobo tako, da bo lahko zadostil svojemu osnovnemu namenu ter zagotovil enakopraven položaj občanov vsaj v občinah celjskega območja.

Podobno je tudi z družbenim dogovorom, ki bo v kar najkrajšem času zagotovil, da bodo temeljne organizacije del sredstev namenile za urejanje pogojev življenja delavcev v kraju bivanja po domicilnem principu.

Premalo dograjeno pa je še vedno delovanje samoupravne interesne skupnosti za preskrbo. Čeprav je ta interesna skupnost še posebno v sedanjih pogojih nujno potrebna, pa bomo vendarle morali njeno delovanje izoblikovati na temelju nekaterih novih spoznanj. V občinah bodo morali ustanoviti temeljne enote za preskrbo, spremeniti pa bo potrebno tudi sistem financiranja. Doslej so namreč za delovanje te interesne skupnosti sredstva namenjale le tiste organizacije združenega dela, ki so imele ostanek čistega dohodka.

Ob koncu seje so prisotni spregovorili še o delovanju RTC Golte. V preteklem letu je ta turistični center posloval z izgubo 22 milijonov dinarjev, od tega pa je nekrite izgube 12 milijonov dinarjev.

Po sklepu o konzervaciji centra, ki ga je sprejela skupščina občine Velenje v letu 1982, je bila izvedena vrsta aktivnosti, da bi center kar najbolje usposobili za delovanje.

Niso pa bili uresničeni dogovori za zagotovitev potrebnih denarnih sredstev, tako da so dela lahko stekla le s pomočjo slučajnih zavarovalnih sredstev.

Dokler ni pokrita izguba iz preteklih let ter preložene ali odplačane obveznosti iz kreditov pa ni možno podpisati tudi samoupravnega sporazuma z organizacijami združenega dela o združevanju sredstev.

Na seji so sprejeta usmeritev, da morajo zainteresirane občine kar najhitreje storiti vse, da se odpravi izguba, ki je na Golteh nastala v preteklem letu. B. Z.

V teh februarskih dneh nas je zima vendarle obdarila s snegom, izkoristimo vsak prosti čas za smuko. Vrstijo se tudi tekmovanja, tako med delavci po tozdih kot tudi druga. Ugodna smuka je pritegnila prejšnjo soboto več kot 100 delavcev treh tozdov Gorenja na bele poljane nad Rimskim vrelcem pri Kotljah.

Velenjska občina

Dolžniki stanarin

Člani predsedstva občinske konference SZDL Velenje so na petkovi seji podrobno spregovorili o problematiki uveljavljanja ekonomskih stanarin v občini ter o prehodu na nov delovni čas.

S prvim vprašanjem vas posebej seznanjamo, zato bomo iz te točke dnevnega reda izluščili naslednje: na seji smo slišali, da zberemo v občini na leto samo od stanarin 71 milijonov dinarjev, skupaj z ostalimi prispevki (voda, ogrevanje, topla voda, odvoz smeti . . .) pa 160 milijonov dinarjev. Ta denar zbira Vekosov tozd Stanovanjska oskrba, ki pa ima s stanovalci kar precejšnje težave. Nosilci stanovanjske pravice so jim ostali dolžni v preteklem letu nekaj več kot 831 tisoč dinarjev ali 1,16 odstotka od skupnega inkasa stanarin. Če pa upoštevamo vse dajatve, so občani v preteklem letu dolgovali 1,8 milijona dinarjev (1,14 odstotka). Zanimiv je podatek, da kar 42 nosilcev stanovanjske pravice dolguje za več kot milijon starih dinarjev. Na vrhu dolžnikov pa je občan, z nekaj več kot 6,5 starih milijonov dinarjev dolga. Treba pa je povedati, da med dolžniki niso občani, ki spadajo med tako imenovano socialno ogroženo kategorijo. Torej gre za občane, ki spretno izkoriščajo dejstvo, da pobiranje stanarin še ni tako ažurno in ki z neplačevanjem sami sebe brezobrestno kreditirajo. Verjetno si takšne nedisciplinaranosti ne privoščijo pri plačilu telefonskih storitev ali elektrike, saj bi jim telefon oziroma električno napeljavo zaradi neplačevanja enostavno odklopili. Kako bi se počutili, če bi jim lahko odklopili vodo, ogrevanje itd. Gotovo dolžnikov ne bi bilo ali pa vsaj ne toliko. Ali pa, kaj bi storili, če bi dobili z nekajmesečno zamudo osebni dohodek!? Povedati je treba, da je v občini dobro organizirano subvencioniranje. Trenutno je v občini Velenje 83 občanov, ki imajo subvencionalne stanarine v vrednosti 420 tisoč dinarjev.

Še pred dvema letoma stanje dolžnikov ni preseglo 0,5 odstotka celotnega inkasa. V tozdu Stanovanjska oskrba pričakujejo, da bo bolje po marcu, ko bodo uvedli avtomatsko obdelavo podatkov s čimer bodo lahko takoj ugotavljali dolžnike, s tem pa bo tudi ažurnejša izterjava. Seveda ni treba posebej omenjati, da neplačevanje stanarine otežkoča stanovanjski oskrbi vzdrževanje objektov. Vzrokov, zakaj poamezni občani ne plačujejo stanarin, je gotovo več. V glavnem gre za nedisciplino in neodgovornost, kajti nosilci stanovanjske pravice pozabljajo (?), da z neplačevanjem stanarin otežkočajo delavcem stanovanjske oskrbe vzdrževanje stanovanj. Nekateri sicer z neplačevanjem stanarin izkazujejo nezadovoljstvo zaradi slabe in pomanjkljive gradnje stanovanj in slabega vzdrževanja, vendar jim tudi to ne sme biti v opravičilo. Vspodbudno je, da že marsikateri hišni svet ali ostali stanovalci do teh dolžnikov niso ravnodušni in ponekod so že zahtevali, da je treba javno izobesit spisek vseh dolžnikov na oglasnih tablah v stanovanjskih blokih. V naslednji številki bomo dolžnike objavili tudi v našem tedniku.

Razprava o problematiki uveljavljanja ekonomskih stanarin v občini bo potekala na dveh ravneh, znotraj organizacij združenega dela in med samimi koristniki stanovanj. Vzporedno s tem pa bo tekla še razprava o ustanavljanju skupnosti stanovalcev. V razpravi so člani predsedstva med drugim tudi poudarili, kako je s soudeležbo pri pridobivanju stanovanj. Preveriti je treba, če to usmeritev povsod dosledno uresničujejo. Urediti bi bilo treba tudi medsebojno financiranje stanovanj delovnih organizacij, kjer sta zaposlena mož in žena.

Dotaknili pa so se tudi vprašanja kako pristopiti k akciji zamenjave stanovanj, ki bi lahko prav gotovo zmanjšala povpraševanje po njih. Gre za to, da se danes stanovalci (tudi zaradi neekonomskih stanarin) ne odločajo za preselitev v manjše stanovanje, pa čeprav ne potrebujejo več tako velikega.

Negativno bo na to gotovo vplival tudi novi zakon o soudeležbi. Ta med drugim zahteva, da mora koristnik stanovanja plačati soudeležbo tudi, če se preseli iz večjega v manjše stanovanje, če pred tem še ni nikoli plačal soudeležbe. Prav zato so na seji menili, da je treba začeti pobudo, tako da bo ta zakon v tem členu bolj življenjski. Po prehodu na ekonomske stanarine pa lahko pričakujemo, da bodo stanovalci v družbenih stanovanjih potem le veliko bolj pazili na objekt in njegovo okolico in spoznali, da lahko tudi s takšnim ravnanjem pocenijo stroške. Stremeti pa bo treba tudi seveda za čim bolj kvalitetno gradnjo. V prihodnje pa se naj bi bilo v večstanovanjskem bloku tudi hišniško stanovanje, saj bi bila tudi s tem prav gotovo zagotovljeno še boljše vzdrževanje in odnos do objekta.

DELOVNI ČAS

V razpravi o osnutku družbenega dogovora o uveljavitvi novega delovnega časa so člani predsedstva poudarili, da gre pri tem tako za kratkoročne cilje, zato je treba akcijo v občini zastaviti čim bolj enotno in se dogovoriti za enoten delovni čas ne glede na izmensko delo. Nosilci akcije bodo osnovne organizacije sindikata in SZDL. Na seji so poudarili, da je treba akcijo končati čim prej, saj morajo že do 11. marca poslati vse pripombe na osnutek v republiko, 16. marca pa bo nato razprava v zborih republiške skupščine. Takšna naglica je potrebna zato, ker bomo v naši državi 27. marca prešli na poletni delovni čas. S. V.

Člani Šaleškega okteta so preteklo soboto imeli jubilejni koncert. 20 let je minilo, odkar so se zbrali kot oktet in prvič zapeli. Ob jubileju so prejeli številne čestitke in priznanja. Na posnetku priznanje za oktet od Kulturne skupnosti občine Velenje. Več o jubilejnem koncertu na 7. strani

Moški pevski zbor Kajuh

Redni letni občni zbor

V soboto, 26. februarja, bo redni letni občni zbor moškega pevskega zbora Kajuh Titovo Velenje. Na zboru, ki se bo pričel ob 17. uri v prostorih Delavskega kluba bodo obravnavali poročilo predsednika upravnega odbora ter predsednikov posameznih komisij, izvolili bodo nov upravni in nadzorni odbor ter posamezne komisije in sprejeli program dela za letošnje leto.

Sozd Gorenje

UVELJAVITEV SOZD GORENJE V ZVEZNI REPUBLIKI NEMČIJI

Prodali dva milijona gospodinjskih aparatov

Zvezna republika Nemčija je že vseskozi največji kupec izdelkov sestavljene organizacije združenega dela, posebej Tovarne gospodinjske opreme Gorenje Titovo Velenje. S funkcionalnostjo in videzom izdelkov, ki ga terjajo zahtevna zahodnoevropska tržišča, si je uspelo Gorenje pridobiti številne kupce za svoje izdelke. V Zvezno republiko Nemčijo so doslej prodali 2 milijona gospodinjskih aparatov, sicer pa so se v tej državi najbolj uveljavili s prodajo štedilnikov. Okrog 70 % vseh štedilnikov, ki jih uvozi Zvezna republika Nemčija, so izdelali v Gorenju, sicer pa predstavljajo štedilniki Gorenje blizu 30 % vseh v Zvezni republiki Nemčiji prodanih štedilnikov.

Vrednost Gorenjevih izdelkov, prodanih lani v Zvezno republiko Nemčijo, se je že približalo 80 milijonom zahodnonemških mark.

Na Zvezno republiko Nemčijo je na začetku prodora na tuja tržišča odpadlo okrog 80 % vsega izvoza Gorenja. V zadnjih letih so uspeli izvoz v to zahodnoevropsko državo skoraj potrojiti, vendar pa se je zaradi uveljavitve Gorenja na novih tržiščih oziroma povečanja prodaje na drugih že tradicionalnih tržiščih udeležba Zvezne republike Nemčije v celotnem izvozu Gorenja zmanjšala na okrog 30 do 40 %.

Na prodor Gorenja v Zvezni republiki Nemčiji vpliva tudi dobra servisna služba. Gorenje ima v teh državi 400 pogodbenih servisov, v Fürthu pa servisno centralo, delavnice in centralno skladišče.

Sicer pa je mogoče dobiti izdelke Gorenja tako pri grosistih kot v največjih blagovnih hišah, kupiti pa jih je mogoče tudi s pomočjo katalogov.

Seja delavskega sveta

Člani delavskega sveta sozda Gorenje se bodo jutri zbrali na svoji 7. redni seji. Na njej bodo člani sveta obravnavali in sklepali o sklepih delavskega sveta Gorenje TGO v zvezi z razreševanjem problematike Gorenje Koerting Elektronic. Razpravljali pa bodo še o razpisu volitev v delavski svet in odbor samoupravne delavske kontrole, ki bodo med 10. in 20. marcem 1983. Na dnevnem redu imajo tudi razpravo in sklepanje o pričetku postopka za sprejem sprememb ter dopolnitev samoupravnega sporazuma o združevanju v Gorenje sozd, statuta Gorenje sozd in samoupravnega sporazuma o medsebojnih pravicah, obveznostih ter odgovornostih med delavci članic in delavci delovne skupnosti skupnih služb Gorenje sozd.

Celje

Medobčinski svet ZKS

Danes se bodo na 5. razširjeni seji sešli člani medobčinskega sveta ZKS Celje. Na seji bodo med drugim ocenili razpravo o idejni in akcijski usposobljenosti ter učinkovitosti ZKS, na dnevnem redu pa imajo še oceno idejnopolitičnega usposabljanja v občinskih organizacijah zveze komunistov v letu 1982.

Spremembe in dopolnitve Samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Velenje za obdobje 1981—85

Spremembe in dopolnitve Samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Velenje za obdobje 1981—85

Poglavje 3:2 STANARINE:

26. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma bomo na področju gospodarjenja s stanovanji in stanovanjskimi hišami izvedli prehod na ekonomske stanarine in do leta 1985 uveljavili ekonomske stanarine v višini 2,44 % od revalorizirane vrednosti stanovanjskega sklada. Tako bomo zagotovili materialno osnovo za samoupravno dogovarjanje in odločanje pri gospodarjenju s stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini.

27. člen

Za oblikovanje in prehod na ekonomske stanarine sprejemamo udeleženci tega sporazuma naslednja skupna in enotna izhodišča ter kriterije:

a) ekonomska stanarina bo določena na podlagi potrebnih sredstev za amortizacijo, vzdrževanje in upravljanje ter na podlagi revalorizirane vrednosti stanovanjskih hiš in stanovanj na dan 31. 12. 1982;

b) ekonomska stanarina v občini bo uveljavljena s 1. 1. 1985 s tem, da se bo povišanje uveljavilo s 1. 4. 1983, nato pa vsako leto s 1. januarjem;

c) dogovorjena stanarina zajema:

v letu 1983	0,60 %
v letu 1984	0,60 %
v letu 1985	1,0 %

Amortizacije od vsakoletne revalorizirane vrednosti stanovanj;

d) za uporabo stanarine — za del, namenjen za vzdrževanje stanovanjskih hiš bo izdelan srednjeročni program vzdrževanja stanovanj in stanovanjskih hiš. Del sredstev za vzdrževanje bo vzajemno združenih v okviru SISS, za del sredstev namenjenih za vzdrževanje pa bodo programi izdelani v okviru skupnosti stanovalcev;

e) v dogovorjeni stanarini so zajeti tudi stroški delovanja samoupravnih organov v skladu z normativi za upravljanje stanovanj in stanovanjskih hiš;

f) dogovorjena višina stanarine zajema tudi funkcionalne stroške in civilno zaščito v skladu z metodologijo;

28. člen

Udeleženci samoupravnega sporazuma bomo dosegli ekonomsko stanarino najkasneje v letu 1985 z letnim povprečnim povišanjem vsa-

40 %	s 1. 4. 1983
40 %	s 1. 1. 1984
40 %	s 1. 1. 1985

29. člen

Udeleženci sporazuma se sporazumemo, da sprejemamo glede na obstoječi stanovanjski fond sledečo povprečno notranjo delitev stanarine od revalorizirane vrednosti stanovanj:

a) za amortizacijo
1983 — 0,6 %
1984 — 0,6 %
1985 — 1, % (40,99 % od stanarine)

b) vzajemno združevanje na nivoju SISS za večja popravila	0,6585 %	(26,99 % od stanarine)
c) večja popravila v okviru skupnosti stanovalcev	0,2149 %	(8,81 % od stanarine)
d) manjša popravila v okviru skupnosti stanovalcev	0.1648 %	(6,75 % od stanarine)
e) funkcionalni stroški	0,0950 %	(3,89 % od stanarine)
f) stroški civilne zaščite	0,0750 %	(3,07 % od stanarine)
g) stroški upravljanja in delo strokovnih služb	0,2318 %	(9,50 % od stanarine)

30. člen

O uporabi amortizacije odločajo stanovalci v skupnosti stanovalcev in vlagatelji v zboru uporabnikov skupščine stanovanjske skupnosti. Amortizacija se uporablja za reprodukcijo stanovanj in stanovanjskih hiš — t. j. za gradnjo ali nakup nadomestnih stanovanj in za prenovo že dotrajanih ali že amortiziranih stanovanj in stanovanjskih hiš starejših od 100 let in za stanovanjske hiše in stanovanja, katerih amortizacijska doba še ni potekla.

Do uveljavitve 1 % — amortizacije se v letih 1983 in 1984 razlika med 0,6 % in 1 % namenj za vzajemno združevanje v okviru SISS.

31. člen

Udeleženci sporazuma se obvezujemo, da bomo vzajemno združevali na nivoju SISS povprečno 0,6585 % od revalorizirane vrednosti za vzdrževalna dela. O porabi teh sredstev bomo odločali stanovalci v skupnosti stanovalcev ter delovni ljudje in občani na podlagi samoupravno sprejetih planov v zboru uporabnikov Samoupravne stanovanjske skupnosti.

32. člen

Za manjša vzdrževalna dela in tekoče vzdrževanje se bomo stanovalci odločali na skupnostih stanovalcev. V skladu s sprejetimi normativi, standardi in sprejetim programom vzdrževanja bomo gospodarili s sredstvi za ta dela in namenili povprečno 0,1648 % od revalorizirane vrednosti. Udeleženci smo sporazumni, da bomo glede na starost stanovanjske hiše porabili za manjša popravila:

starost hiše	% od revalorizirane vrednosti
0—10 let	0,1643
11—20 let	0,1626
21—30 let	0,1643
31—40 let	0,1693
41—50 let	0,1776
51—60 let	0,1877
61—70 let	0,2004
71—80 let	0,2163
81—90 let	0,2371
61—100 let	0,2643

V skupnostih stanovalcev pa bomo odločali tudi o uporabi 0,2149 % sredstev od revalorizirane vrednosti za večja popravila.

33. člen

Udeleženci tega sporazuma bomo namenili do 0,2318 % od revalorizirane vrednosti za upravljanje stanovanjskih hiš ter skupnih delov in naprav, t. j. za stroške skupnosti stanovalcev, hišnih svetov, stanovanjskih skupnosti in njihovih enot ter za opravljanje nalog in opravil pri upravljanju s stanovanji in stanovanjskimi hišami v družbeni lastnini.

34. člen

Za kritje funkcionalnih stroškov in civilne zaščite, med katere sodijo zavarovalne premije, provizije, bančne storitve in stroški, ki so potrebni za smotrno gospodarjenje s stanovanjskimi hišami, kot so dimnikarske storitve, deratizacija, dezinfekcija, dezinsekcija in stroški za hišnike, če ti opravljajo naloge in opravila, ki so potrebna za gospodarjenje s hišo, bomo udeleženci tega sporazuma namenili do 0,17 % od revalorizirane vrednosti.

35. člen

Udeleženci tega sporazuma se sporazumevamo, da bodo za najemnine za poslovne lokale veljala enaka določila, kot za stanarine.

36. člen

Udeleženci tega sporazuma se sporazumevamo, vključno z lastniki etažnih stanovanj, da bodo etažni lastniki prispevali sorazmern delež k skupnim stroškom vzdrževanja stanovanjskih hiš v opredeljenih postavkah stanarin, razen amortizacije.

Obrazložitev

K OSNUTKU »Sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Velenje za obdobje 1981—85«

Poglavje 3.2 STANARINE:

Dolgoročni program ekonomske stabilizacije stanovanjskega in komunalnega gospodarstva je eden od dokumentov, s katerim so konkretizirana »Izhodišča dolgoročnega programa ekonomske stabilizacije«.

Dokument vsebuje tudi področje stanarin. Namreč stanarina je kljub opredelitvam, da mora biti ekonomska, bila subvencionirana za gospodinjstva z nižjim dohodkom na družinskega člana. V praksi pa smo jo obdržali na nizki ravni, s čimer so bili praktično vsi koristniki družbenih stanovanj pri stanarini subvencionirani.

Pri takšni stanarini je tudi amortizacija ostala simbolična. Preostala sredstva iz stanarine pa niso zagotavljala nujnega vzdrževanja, kar je povzročalo pospešeno propadanje stanovanj ter ustvarjalo potrebo po večji stanovanjski zidavi.

Tudi zaradi nizkih stanarin so se delovni ljudje opredeljevali predvsem za družbena stanovanja, lastna sredstva in delo pa so bili pripravljeni vlagati le, če so to morali.

Delno je bilo to doseženo z lastno udeležbo v zadnjem času.

Poznamo tudi zasedenost stanovanj in ne beležimo pripravljenost za preselitev iz večjih stanovanjskih enot v manjše zaradi višine stanarine. Marsikatero nerešeno stanovanjsko vprašanje bi bilo s preselitvami lahko ugodno rešeno za pričakovalce stanovanj.

Sprejeti Zakon o stanovanjskem gospodarstvu, Zakon o stanovanjskih razmerjih in spremljajoči predpisi, vključno z metodologijo, narekujejo drugačen način izračuna in spremljavo gibanja stanarin.

V občini Velenje smo imeli sprejet Samoupravni sporazum o temeljih plana Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Velenje za obdobje 1981—1985, ki je v poglavju 3.2 obravnaval tudi področje stanarin. Vendar pa smo zaradi znanih razlogov sprejete elemente izpolnili samo deloma.

Konkretno je bil načrt
povišanja stanarin sledeč:
40 % s 1. 1. 1981
30 % s 1. 1. 1982
30 % s 1. 1. 1983
20 % s 1. 1. 1984
10 % s 1. 1. 1985
v praksi pa realiziran:
— izvršeno
— 1. 3. 1982 — 2 %
— še nič

Takšna določila in izračuni so bili izvršeni pred sprejemom stanovanjske zakonodaje v Sloveniji. Pomenil pa je tudi postopnost. Medtem pa so spremenili tudi predpisi na stanovanjskem področju.

Izvršeno je bilo vrednotenje — točkovanje stanovanj v skladu z metodologijo (v površino stanovanj upoštevane reducirane površine kleti, balkonov, lož). Izvršeni izračuni na osnovi klasifikacije stanovanjskega fonda po starosti. S tem pa so tudi izračuni pokazali, a naj bi bi stanarine od revalorizirane vrednosti opredeljen v členu 26. našega SaS drugačen.

Izračun je dal rezultat 2,24 % od revalorizirane vrednosti stanovanj (mlajši stanovanjski fond).

Določila 21. člena Enotne metodologije za določanje in evidentiranje stanarin v SR Sloveniji pa v primeru, da je izračunani % nižji od 2,44 obvezno upoštevati 2,44 % od revalorizirane vrednosti, tudi zaradi uveljavljanja principa, da bi bila stanarina približno enaka za stanovanja enakih kvalitet brez ozira na lokacijo v Sloveniji.

Na teh izhodiščih so bili izvršeni ostali izračuni stanarine za sledeče obdobje.

Iz razlogov navedenih že v tem sestavku, smo v zaostanku s stanarino, ker:

— nismo dosledno izpolnjevali dogovorjeno povišanje stanarin v obdobju od 1981— pa tudi že prej

— z izvršenim popisom — vrednotenjem stanovanj so bile k stanovanjem upoštevane dodatne, čeprav reducirane površine,

— dosežena cena m^2 stanovanj v preteklem letu je nižja od ostalih občin, sicer bi bila razlika še večja.

V osnutku sprememb in dopolnitev SaS o temeljih plana SSS občine Velenje za obdobje 1981—85 so sicer podani % letnega povprečnega povišanja stanarin za sledeče obdobje, vendar konkretni izračuni za posamezna stanovanja kažejo odstopanja navzgor in navzdol, odvisno od kvalitete in starosti stanovanj.

Pomembno je, da moramo leta 1985 doseči stanarino v višini 2,44 % od revalorizirane vrednosti stanovanj.

Ta vrednost pa bo nižja, čim ceneje bomo gradili letos in prihodnje leto, kajti od dosežene cene m^2 zgrajenih stanovanj bo odvisno tudi s kakšnim indeksom bomo izvrševali letno revalorizacijo stanovanjskega fonda.

Posredno pa bomo na višino stanarine vplivali tudi s kvalitetno gradnjo stanovanj v bodoče in skrbjo vsakega stanovalca v svojem stanovanju.

Ker predstoji prenos stanovanjskega fonda v gospodarjenje na Skupnosti stanovalcev, bo tudi s prenosom in dobro organiziranostjo skupnosti stanovalcev mogoče posredno vplivati na stroške stanovanja, oz. stanarino.

Že dosedaj so občani stanovalci, ki niso zmogli plačevati stanarine bili deležni pravice do delne nadomestitve stanarine, za kar se v okviru SIS zbirajo sredstva. Za pridobitev pravice do subvencioniranja stanarin pa bo veljalo v prihodnje tudi omiliti pogoje.

Novost v osnutku je tudi v tem, da bi prešli na obračunavanje 1 % amortizacije šele leta 1985. Do takrat pa razliko od 0,6 %—1 % od revalorizirane vrednosti namenili za prepotrebna vzdrževalna dela v stanovanjskih hišah in za izenačitev stanovanjskega standarda stanovalcev.

Občani-stanovalci bodo v skupnosti stanovalcev gospodarili z višjimi sredstvi, kot sedaj, kar je opredeljeno v 29. členu osnutka pod točko c in d.

Predvsem pa lahko z dobro organiziranostjo skupnosti stanovalcev vplivamo na stroške opredeljene v 33. členu osnutka. Obveljati pa bo moralo določilo, da se sredstva zbrana s povišanjem stanarin ne morejo uporabiti za povečanje osebnih dohodkov administrativno-strokovnih služb.

Osnutek sprememb in dopolnitev Samoupravnega sporazuma o temeljih plana SSS občine Velenje za obdobje 1981—1985 je bil obravnavan na seji Skupščine SSS občine Velenje dne 9. 2. 1983 in sprejet sklep, da se da v 30 dnevno javno obravnavo z upoštevanjem pripomb izrečenih na seji in po predhodni obravnavi na Predsedstvu občinske konference SZDL občine Velenje objavi v glasilu »NAŠ ČAS«.

Predsedstvo Občinske konference SZDL občine Velenje je na svoji seji dne 18. 2. 1983 obravnavalo tako osnutek, kot uvodno obrazložitev. Sprejelo je tudi nekatere zaključke, ki so v tem gradivu že upoštevani.

Ostali podatki pa bodo pripravljeni do javne obravnave, ki bodo potekale v okviru OZD, kjer je nosilec razprav Zveza sindikatov in Krajevnih skupnostih, kjer je nosilec razprav SZDL. Na teh sestankih naj bi bile formirane tudi skupnosti stanovalcev, s tem pa tudi izpolnjena določila, ki jih stanovanjska zakonodaja predvideva.

V Titovem Velenju, februar 1983

LUV

OZD INDUSTRIJA USNJA VRHNIKA
TOZD TOVARNA USNJA ŠOŠTANJ,

S sklepom komisije za delovna razmerja TOZD Tovarna usnja Šoštanj, z dne 22. 2. 1983

objavljamo

prosta dela in naloge

VODENJE FINANČNE OPERATIVE

Poleg splošnih pogojev določenih z zakonom morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. srednja izobrazba ekonomsko-finančne usmeritve
2. pet let delovnih izkušenj v stroki, od tega dve leti na podobnih delih
3. poznavanje zakonskih predpisov

Delo združujemo za nedoločen čas, s trimesečnim poskusnim delom.

Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Kadrovska služba TOZD TUŠ, Trg bratov Mravljakov 2, 63325 Šoštanj. O izbiri bomo kandidate obvestili v 8 dneh po poteku roka za prijave.

Socialistična republika Slovenija
SKUPŠČINA OBČINE VELENJE
Občinski oddelek za notranjer zadeve

OBVESTILO VOZNIKOM

Po določbah 109., 110. in 184. člena Zakona o varnosti cestnega prometa (Ur. list SRS, št. 5/82) bodo po 31. marcu 1983 smeli voziti traktor le tisti vozniki, ki bodo imeli veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo traktorja. Do tega roka smejo voziti traktor tudi vozniki, ki imajo veljavno vozniško dovoljenje za vožnjo motornih vozil B, C, D in E kategorije. Ti vozniki lahko zahtevajo do 31. aprila 1983 izdajo vozniškega dovoljenja za traktor na podlagi dovoljenja za vožnjo motornih vozil B, C, D in E kategorije.

Obvestilo objavljamo ponovno zaradi tega, ker je prišlo do novega tolmačenja zakona, po katerem imajo pravico vpisati F kategorijo tudi vozniki E kategorije.

Občane pozivamo na strpnost pri urejanju vpisa in ponovno opozarjamo, da je vpis možno urediti do 30. aprila 1983.

NAČELNIK
občinskega oddelka za notranje zadeve
po pooblastilu IS
Pankrac SEMEČNIK

„NAŠ ČAS", glasilo Socialistične zveze delovnega ljudstva, izdaja Center za informiranje, propagando in založništvo Velenje, cesta Františka Foita 10.

„NAŠ ČAS" je bil ustanovljen 1. maja 1965; do 1. januarja 1973 je izhajal kot štirinajstdnevnik „Šaleški rudar", kot tednik na izhaja „Naš čas" od 1. marca 1973.

Uredništvo: Stane Vovk — odgovorni urednik (v. d. direktorja in glavnega urednika), Bogdan Mugerle, Janez Plesnik, Tatjana Podgoršek, Boris Zakošek in Mira Zakošek (novinarji).

Izhaja ob četrtkih.

Sedež uredništva in uprave: Titovo Velenje, cesta Františka Foita 10, telefoni (063) 850-087, 850-317, 850-316.

Brzojavni naslov: Informativni center Velenje.

Cena posameznega izvoda je 8 dinarjev. Letna naročnina za individualne naročnike je 360 dinarjev (za inozemstvo 720 dinarjev)

Letna naročnina na Naš čas z rubriko Uradni vestnik občine Velenje za temeljne in druge organizacije združenega dela, delovne skupnosti, družbenopolitične organizacije, samoupravne interesne skupnosti in krajevne ter zasebne obrtnike pa znaša 600 din je vplačljiva vnaprej.

Ziro račun pri SDK, podružnica Titovo Velenje, številka 52800-603-38482.

Grafična priprava, korekture, tisk in odprema: ČGP Večer, Maribor.

Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo.

Za „Naš čas" se po mnenju sekretariata za informacijo izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije številka 421-1/72 od 8. februarja 1974 ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov.

Ljubljanska banka — Temeljna banka Velenje

Na poslovanje banke je vplivala slaba likvidnost gospodarstva

Osnova poslovanja vsake banke pa tudi hranilnice in posojilnice so sredstva, ki jih združujejo članice banke in ki jih banka zbere in pridobi na kakšen drugačen način.

Po trajanju so sredstva lahko kratkoročna, to so tista, ki so razporejena za več kot eno leto. V bistvu pomeni trajanje sredstev obvezo banke, da bo poslovala tako, da bodo združena ali zbrana sredstva vedno v okviru dogovorjenih ali nedogovorjenih rokov na razpolago njihovim lastnikom ali organom, ki z njimi lahko razpolagajo.

Lani je bila splošna likvidnost gospodarstva slaba, kar je vplivalo tudi na poslovanje banke. Sredstva gospodarstva so ob koncu lanskega leta znašala 1 milijardo 724 milijonov dinarjev, kar je približno enako kot ob koncu prejšnjega leta, pa čeprav so predvidevali povečanje v višini 500 milijonov dinarjev. Razlogi za nedoseganje planov so v glavnem zaradi izkazovanja izgube v nekaterih delovnih organizacijah. Primanjkljaj iz tega naslova je morala banka pokriti z najemanjem zelo kratkoročnih likvidnostnih kreditov pri drugih temeljnih bankah. Ob tem pa je potrebno povedati še, da so se krediti gospodarstva močno povečali in da so bili ti dani na žiro račune delovnih organizacij. Tako lahko ocenimo, da so sredstva gopodarstva močno pod načrtovanimi. Še slabša pa bi bila slika, če bi bili ob koncu leta plačani vsi zapadli krediti in vse obračunane obresti.

Negospodarstvo velenjske občine je imelo ob koncu lanskega leta 506 milijonov dinarjev, kar je za 24 milijonov dinarjev manj kot leto poprej. Ta sredstva pa so tako nizka, da njihovo nihanje ne vpliva veliko na poslovanje banke.

Sredstva za stanovanjsko in komunalno gradnjo se oblikujejo iz skladov skupne porabe delovnih organizacij in iz osnovnih dejavnosti stanovanjskih in komunalnih organizacij. Ob koncu leta so znašala ta sredstva 1 milijardo 464 milijonov dinarjev, kar je kar za 120 milijonov več kot leta 1981.

Vedno večja postavka v kreditni bilanci banke postajajo sredstva občanov, saj so dosegla ta ob koncu lanskega leta že višino dobrih dveh milijard. To je za 550 milijonov več kot leta 1981. To so tista sredstva, ki so na hranilnih vlogah, tekočih računih, žiro računih zasebnih obrtnikov in honorarno zaposlenih in na deviznih računih občanov.

Na vsa ta sredstva je banka ob koncu leta pripisala za 125 milijonov dinarjev obresti za približno toliko pa so se povečali tudi devizni računi zaradi spremembe tečaja dinarja.

Sredstva banke so se v letu 1982 povečala od 2 miliardi 138 milijonov na začetku leta, na 3 miliarde 347 milijonov dinarjev ob koncu leta. To pomeni, da je banka zlasti proti koncu leta močno povečala najemanje kreditov pri drugih bankah. To pa zaradi ohranjanja tekoče likvidnosti, delno pa zato, da so lahko ob koncu leta poravnali vse obveznosti banke do njenih članic iz naslova že odobrenih kreditov in to kratkoročnih, dolgoročnih in stanovanjskih.

Sredstva članic v skladih banke se povečujejo vsako leto za znesek oblikovanja po zakonu predpisanih skladov banke. To je sklad solidarne odgovornosti in rezervni sklad banke. Ti skladi se oblikujejo iz dohodka banke. V letu 1982 so se povečali za 69 milijonov in so znašali 31. 12. 1982 že 390 milijonov dinarjev.

Delo poslovnih enot banke je namenjeno v glavnem opravljanju najrazličnejših bančnih uslug prebivalstvu. Glavni namen je seveda zbiranje sredstev občanov. Poslovne enote banke so na območju njenega delovanja razporejene tako, da ima vsako urbano okolje (izjema sta le Šmartno ob Paki in krajevna skupnost Edvarda Kardelja) na razpolago v primernih poslovnih prostorih vse tiste bančne usluge, ki jih potrebujejo občani. Kadrovska zasedenost posameznih enot pa je odvisna od količine opravil, ki jih je potrebno opraviti v posamezni poslovni enoti.

Delovne obremenitve so izredno visoke, še posebej v poslovnih enotah, ki so v centru. Delo pa je zaradi pomanjkanja prostora težko organizirati tako, da bi bila kvaliteta uslug na zadovoljivi višini in opravljena v najkrajšem možnem času. To težavo so skušali razrešiti z uvedbo daljšega odpiralnega časa, vendar pa to glede na delovni čas občanov, ne prinaša zadovoljivih učinkov.

Najbolj obremenjena je bila v preteklem letu poslovna enota na Šaleški cesti, kjer so opravili 207300 dvigov in pologov, 48500 raznih pripisov in 1680 spraznitev hranilnikov. Močno sta obremenjeni še poslovni enoti na Rudarski in Tomšičevi cesti, nekoliko manj pa enote Bevče, Gorenje, Pesje, Šoštanj, Mozirje, Nazarje, Ljubno, Gornji grad in Luče. Za izplačilo osebnih dohodkov organizira banka začasna izplačilna mesta v Gorenju in RLV. Na teh mestih so opravili v Gorenju 22.600 dvigov gotovine, na RLV 6700, opravili pa so še 8.100 pripisov osebnih dohodkov.

Skupno so delavci Ljubljanske banke Temeljne banke v preteklem letu opravili 850.100 dvigov in pologo, 180.100 pripisov in 9.300 spraznitev hranilnikov.

Seveda pa so to le glavna opravila. Poleg njih so delavci banke opravili še vrsto drugih del.

M. Z.

Gorenje — tozd Hladilna tehnika

Izvoz bodo še povečali

Na razširjeni seji izvršilnega odbora sindikata tozda Hladilna tehnika so odkrito opozorili na težave

Prejšnji četrtek je bila v Gorenju — tozd Hladilna tehnika razširjena seja izvršilnega odbora osnovne organizacije zveze sindikatov. Na seji, udeležila se je je tudi podpredsednica republiškega sveta zveze sindikatov Slovenije Francka Herga, so obravnavali poslovanje v lanskem letu in obravnavali ukrepe za odpravo sedanjih težav v temeljni organizaciji.

Uvodoma je spregovoril vodja tozda Roman Terglav, ki je med drugim na kratko orisal prehojeno pot temeljne organizacije, dalj časa pa se je zadržal ob lanskih gospodarskih dosežkih in težavah, ki pestijo kolektiv. Težave se predvsem kažejo pri oskrbi z reprodukcijskim materialom, ki ga na tržišču močno primanjkuje, pa tudi njegova kakovost je velikokrat zelo slaba. Zato so morali večkrat spreminjati načrtovano proizvodnjo in hkrati opraviti mnogo dodatnega dela. Tudi s polizdelki, zlasti tistimi, ki jih izdelujejo kooperanti, je precej težav, saj so odstopanja v kakovosti prepogosta. Razumljivo je, da je zaradi teh vzrokov večkrat prišlo do izpada proizvodnje in s tem do njenega zmanjšanja. Izdelki hladilne tehnike so odvisni tudi od uvoženih materialov. Predvsem velja to za pločevino, plastiko in izolacijski material, za katere primanjkuje deviz, niti ni jasno, koliko jih bo letos na voljo. Poudariti seveda velja, da v Hladilni tehniki posvečajo veliko pozornosti iskanju možnosti za zamenjavo uvoženih materialov z domačimi. Na tem področju so doslej dosegli nekaj vidnih uspehov.

V lanskem letu so v temeljni organizaciji izdelali 240.475 hladilnikov, od tega 189.527 za izvoz. Da bi načrtovano proizvodnjo kar najuspešneje uresničili, izkoristili proste zmogljivosti in povečali izvoz, so v lanskem septembru pričeli z delom v dveh izmenah. Kljub temu zaradi prepogostih zastojev v proizvodnji in drugih znanih vzrokov željenih ciljev niso dosegli. Tako so letni načrt dosegli le 84-odstotno. Ob tem je razveseljivo dejstvo, da je pokritje uvoza z izvozom zelo ugodno, pa tudi večjih reklamacij ne beležijo. V lanskem letu so sprejeli tudi pomembno odločitev, da proizvodnjo hladilnikov prenesejo v Bihač. Izkazalo se je namreč, da v sedanjih pogojih, z zastarelo opremo in omejenimi zmogljivostmi na svetovnem trgu niso konkurenčni, ob tem pa so vztrajno iskali nadomestni proizvodnji program. Tako bodo kljub kratkemu roku za pripravo proizvodnje, načrtovano število toplotnih črpalk izdelali že v letošnjem letu.

Tudi iz razprave, ki je sledila, je moč sklepati, da si bo moral kolektiv močno prizadevati, da bo trenutne gospodarske težave čimprej in uspešno prebrodil, zlasti zato, ker jih v letošnjem letu čakajo še težje in bolj odgovorne naloge. Opozorili so, da sanacijski program, ki so ga sprejeli v lanskem letu, ni prinesel željenih uspehov. Delavci imajo v tem tozdu, v primerjavi z ostalimi, najnižje osebne dohodke, ni dovolj sredstev za razširjeno reprodukcijo, zaradi neredne dobave repromateriala je motena proizvodnja in tudi delovna disciplina se je poslabšala. Vse to pa je dovolj zgovoren pokazatelj, da z nujnim razreševanjem težav ne smejo odlašati, saj se leto kar prehitro izteče.

V razpravi je sodelovala tudi Francka Herga, podpredsednica republiškega sveta ZSS, ki je med drugim poudarila, da je dolžnost in pravica vsakega delavca v združenem delu, da je v celoti seznanjen z rezultati dela, z usmeritvami in načrti. Prav tako mora biti obveščen o gospodarjenju izven temeljne organizacije, povsod tam skratka kjer delavec kot občan združuje svoj denar. To seveda še ni vse, seznanjen mora biti tudi s trenutnim gospodarskim položajem in s tem, kako lahko s svojim delom in prizadevanji prispeva k izboljšanju. Opozorila je tudi na težave v preskrbi z reprodukcijskimi materiali in dodala, da bo potrebno na tem področju več dogovarjanja in sporazumevanja. V ta namen nameravajo pri republiškem svetu pripraviti problemsko konferenco. Spregovorila je tudi o deviznem zakonu in o osebnih dohodkih tistih delavcev, ki imajo nižje dohodke in jih vsaka podražitev še posebej prizadene. Poudarila je, da bo treba tem delavcem pomagati, skrb sindikata pa naj bo, kdo je takšne pomoči najbolj potreben.

B. Mugerle

Kmetijstvo

Načrtujejo pomembni naložbi

Prav gotovo smo ena tistih občin, kjer kljub skromnim kmetijskim površinam ustvarjamo kar precejšnjo kmetijsko proizvodnjo. Letna rast proizvodnje sicer ni vedno takšna, kot bi si jo želeli in kot jo včasih tudi začrtamo, pa vendar so doseženi rezultati zadovoljivi, saj neurejene cene, motnje pri preskrbi s prepotrebnimi repromateriali ter nekatere druge težave, med katerimi je vreme marsikdaj eno najpomembnejših, ne dovoljujejo bolj skokovitega napredka.

Seveda pa si tudi v naši občini prizadevamo, da bi pripomogli k uresničitvi republiškega agroživilskega srednjeročnega plana, po katerem moramo v Sloveniji do konca tega srednjeročnega obdobja doseči 85 odstotno samopreskrbo z živežem.

Rok se hitro izteka in le še ob večji žavzetosti, boljši organiziranosti in strokovnosti bomo tej nalogi tudi kos. V bitki za kruh je potrebno v sodobno obdelavo vključiti vso slabo obdelano in neobdelano zemljo ter jo kar najbolj smotrno izkoristiti. Doslej smo se v Jugoslaviji kljub nespornim uspehom na področju kmetijske dejavnosti, saj smo po vojni povečali pridelavo hrane za dvakrat, vendarle zadnja leta otepali tudi z negativno zunanjetrgovinsko bilanco. Pa ne bi bilo potrebno, kajti naše možnosti so bistveno večje. In ker je uspešna kmetijska proizvodnja tudi eden od stebrov naših stabilizacijskih prizadevanj, smo si zadali cilj, po katerem bo Jugoslavija do leta 1985 izvozila za 2 milijardi dolarjev kmetijskih presežkov.

Delež kmetovalcev v občini Velenje, ki ima le okoli 6700 ha kmetijskih zemljišč, od katerih pa jih je le 13 odstotkov primernih za sodobno mehanizirano proizvodnjo, je v celotnih prizadevanjih sicer skromen, pa vendarle je tudi to eden od kamnov zahtevnega mozaika.

Letos bodo naši kmetovalci združeni v temeljno organizacijo kooperantov Kmetijstvo Soštanj proizvedli 2.650.000 litrov mleka, 690 ton mladega pitanega goveda, 752 ton piščancev, 20 ton prašičev; poleg tega pa še 40 ton hmelja, 260 ton sadja in 225 ton pšenice. Takšna proizvodnja je za približno pet odstotkov višja od lanskoletne.

V temeljni organizaciji načrtujejo tudi dve večji naložbi, ki bosta omogočili razširitev kmetijske proizvodnje. Ena je namenjena razvoju zasebnega, druga pa družbenega sektorja kmetijske proizvodnje. V družbenem sektorju pristopajo k izgradnji nadomestnega hleva na Ravnah, kjer bodo redili okoli 200 glav živine, to pa je skoraj za enkrat več kot sedaj. V zasebnem sektorju pa bodo letos pričeli z dolgo načrtovanim izsuševanjem zamočvirjenih površin v krajevni skupnosti Šentilj. Tu bodo tako pridobili okoli 145 hektarov zemljišč. Dela bodo predvidoma končali v prihodnjem letu.

Pomembna spomladanska naloga je oskrba z repromateriali. V tozdu pravijo, da je ta zdaj zadovoljiva, največ težav pa kmetom kooperantom povzročajo rezervni deli za uvoženo pa tudi domačo mehanizacijo.

Za prepotrebne uvožene materiale si mora tozd zagotoviti tudi devize. Nekaj jih bodo dobili z izvozom hmelja, načrtujejo pa tudi izvoz govejega mesa. Lani so izvozili 28 ton govejega mesa, letos pa naj bi ga 60 ton.

B. Z.

IZ ENERGETIKA:

— Člani delavske kontrole so že ves dopoldan pri direktorju

— Kaže, da bo vroče

— Saj je že. Ne morejo se zmeniti, kam bi šli vsi skupaj smučat.

Irena Tirnanič, urednica glasila Energetik

V glasilu mora najti vsakdo nekaj zase

Vedno bolj in bolj poudarjamo, da ima obveščanje vse pomembnejšo vlogo v življenju in delu vsakega izmed nas. Le dobro obveščen delavec bo kos vsem težavam, jih znal razumeti in uspešno premagovati. Zato imajo glasila v delovnih organizacijah še toliko večjo vrednost.

V šoštanjskih termoelektrarnah že nekaj let izhaja Energetik. Njegova glavna in odgovorna urednica pa je **Irena Tirnanič**, ki je na vprašanje, kakšno mora biti vsako tako glasilo, odgovorila:

„Predvsem življensko. V njem morajo biti takšni prispevki, ki seznanjajo prav vsakega zaposlenega z delovnimi uspehi oziroma težavami delovne organizacije.

Vsako glasilo v delovni organizaciji je namenjeno delavcu, nekakšna njegova tribuna, vendar ga ti mnogo premalo izkoristijo. Prizadevam si, da bi bil Energetik čimboljši in da bi vsak delavec našel v njem tisto, kar ga zanima.“

Čeprav je Irena prijela „za vajeti“ šele pred dobrim pol leta, je glasilo obsežnejše, saj izhaja

Irena Tirnanič

na 16 straneh, v njem pa je moč prebrati nekatere nove rubrike; pogovor z upokojenci šoštanskih termoelektrarn, predstavitev raznih služb, pestrejša je stran za razvedrilo. Kot pravi sama, je v njem še premalo strokovnih člankov. Marsikaj je že izboljšala, z njegovo vsebino in obliko pa še ni povsem zadovoljna. Treba bo narediti še kaj, da bo glasilo resnično služilo tistemu, ki ga prebira. Prvi uspehi njenih prizadevanj so že tu.

Zanimivih idej za pestrejšo vsebino glavni in odgovorni urednici Energetika ne manjka.

O vseh pomembnejših novicah bi rada delavce šoštanjskih termoelektrarn seznanjala preko razglasne postaje. Tako bi le-ti pravočasno vedeli o vsem, težavah, sprejetih ukrepih. V Energetiku, ki izhaja enkrat na mesec, pa so takšne novjce zastarele.

„Vse bi šlo, če ne bi bilo težav. Uredniški odbor deluje pri nas na papirju. Le redkokdaj mi kdo pomaga pri izbiranju tem za pisanje, tudi prispevki drugih so zelo redki. Sodelavci primejo za pero največkrat le na urednikovo pobudo,“ je potožila.

Kakšno je glasilo, je veliko odvisno od urednika, avtorja besedila, grafične priprave. Irena je za vse sama.

„Ni dovolj biti le načitan, ampak moraš biti zelo komunikativen, sprejemljiv za kritiko.

Najbolj pomembno je to, da opravljaš takšno delo z velikim veseljem. Dobro moraš znati prisluhniti, zanimati se moraš za vse, kar se dogaja okoli tebe,“ je povedala.

Vse te lastnosti Irena ima. Čeprav piše in ureja Energetik kratek čas, ga je že v mnogočem približala tistim, katerim je namenjen. Zamisli in izkušnje, ki jih je pridobila kot urednica mladinske priloge v prejšnji delovni organizaciji, ji bodo gotovo pripomogla k še zanimivejšemu branju Energetika, glasila delovne organizacije šoštanjskih termoelektrarn.

T. P.

Aktivnost zveze komunistov v tovarni gospodinjske opreme Gorenje – Titovo Velenje

Stališča problemske konference še zmeraj dober kažipot za delo

V pripravah na ustanovno sejo stalne akcijske konference osnovnih organizacij zveze komunistov so v Tovarni gospodinjske opreme Gorenje Titovo Velenje ocenili delo ZK v tej delovni organizaciji v zadnjem odbobju, posebej še po problemski konferenci komunistov velenjskega dela sozda Gorenje. Problemska konferenca pomeni namreč kvaliteten premik v političnem delu komunistov TGO Gorenje, sprejeta stališča pa so še zmeraj aktualna. Obravnavajo namreč ekonomski položaj velenjskega dela sestavljene organizacije združenega dela Gorenje, dograjevanje in utrjevanje družbenoekonomskih odnosov med tozdi, med temeljnimi organizacijami in delovnimi skupnostmi ter med delovnimi organizacijami, nadalje organizacijska in kadrovska vprašanja, pa vlogo in vpliv osnovnih organizacij ZK, kjer le-te delujejo. Osnovne organizacije ZK pa so v sklepih jasno opredelile naloge in njihove nosilce. Stališča problemske konference predstavljajo resnično dobro osnovo za delo komunistov, vendar se je pri njihovem dosedanjem uresničevanju pokazalo, da tudi poenotena hotenja še niso dovolj za konkretno delo in akcije.

Vendar pa je, kot ugotavljajo komunisti v TGO Gorenje, predolgo trajalo usklajevanje stališč, sicer pa uskladitev ni pomenila hkrati tudi idejnega poenotenja. Vse predolgo so stališča in sklepi problemske konference ostajali le črke na papirju. Skupna seja s komitejem občinske konference ZK Velenje je pomenila odločilen poseg v razmere. Kadrovske spremembe in podrobne akcijske usmeritve naj bi tudi pripomogle k učinkovitejšemu delu komunistov. Razgibanejše delo ZK zadnjega obdobja v velenjskem delu sozda Gorenje pričajo, med drugim, skupni sestanki s predsedstvom občinskega komiteja ZK, akcijska konferenca komunistov sestavljene organizacije združenega dela Gorenje, okrepljeno delo predsedstva problemske konference, aktivnejše vključevanje vodilnih delavcev v prizadevanja za uresničevanje sklepov problemske konference itd. Aktivnosti pri razreševanju gospodarskih vprašanj terjajo tudi združevanje moči in znanja. Okrepljeno je sodelovanje, razprave o aktualnih vprašanjih postajajo vse konkretnejše, vse več je govora o medsebojnih odnosih itd. Kljub temu pa je mogoče še vedno ugotavljati, da imajo posamezna okolja različna stališča do posameznih vprašanj. Sicer pa je zaznati tudi dejstvo, da poteka akcija dograjevanja odnosov in poenotenja mnenj še vse prepočasi. Sedanji trenutek pa terja, da se s kar največ znanja, volje in odločnosti kar najhitreje lotijo razreševanje posameznih vprašanj.

V Tovarni gospodinjske opreme Gorenje Titovo Velenje, denimo, še niso storili vsega, da bi uveljavili optimalno organiziranost; to je da bi bili organizirani tako, da bi obvladovali lastni ekonomski in družbeni položaj, in da bi osvojil vsa znanja, ki so potrebna za samostojno oblikovanje svoje poslovne politike in razvojne načrte po področjih, ki so sestavni del takšne politike. Ta hotenja še niso uresničena. Slabosti so tudi pri vzpostavljanju dohodkovnih odnosov (na vseh ravneh, to je med temeljnimi organizacijami združenega dela, med tozdi in delovno skupnostjo itd.), pa pri uveljavljanju sistema nagrajevanja po delu, v kadrovski politiki in še kje.

Podobno kot že nekajkrat doslej je bilo tudi na prvi seji stalne akcijske konference poudarjeno, da so komunisti Gorenja sposobni zaznati probleme, ki jih tarejo oziroma, s katerimi se srečujejo in tudi opredeliti naloge za njihovo razrešitev. Problemska in akcijska konferenca ter vrsta drugih akcij so takšno sposobnost potrdile. Težave pa nastanejo takrat, ko je potrebno slabosti s konkurentnimi aktivnostmi tudi odpraviti oziroma opredeliti odgovornost. Uspešno uresničevanje nalog je odvisno torej predvsem od komunistov, njihovega znanja in usposobljenosti ter njihove družbene zavesti. Zato bo treba čimprej zagotoviti, da bodo podrobno opredeljena dela in naloge vseh, prav tako pristojnosti in odgovornosti na delovnih mestih, ki jih morajo zasedati ljudje, ki so z dosedanjim delom dokazali svoje sposobnosti, ki bodo za svoja dela in odločitve tudi odgovarjali, ki bodo aktivni v prizadevanjih za izgradnjo našega družbenoekonomskega in družbenopolitičnega sistema in ki bodo storili vse za krepitev medsebojnih odnosov.

Osnovne organizacije ZK v Tovarni gospodinjske opreme Gorenje Titovo Velenje so namenjale v zadnjem letu dni posebno pozornost naslednjim vprašanjem: **OO ZK Štedilniki** je obravnavala problematiko nagrajevanja po delu in dohodkovne odnose med tozdi, ocenjevala je uresničevanje sanacijskega programa ter gospodarjenje in ugotavljala razvitost delegatskih odnosov. Nadalje so izoblikovali načrt izobraževanja komunistov, pri čemer so si prizadevali, da bi bili aktivni vsi člani OO ZK. Vso pozornost pa namenjajo še kadrovskim vprašanjem. **OO ZK Elektronika Titovo Velenje** je izoblikovala akcijski program, obravnavala rezultate poslovanja itd. Člani **OO ZK Pohištvo** so spremljali uresničevanje sanacijskega programa, prizadevali so si izboljšati kvaliteto izdelkov in povečati izvoz, vsak član OO ZK pa je opravil tudi 4 udarniške ure v proizvodnji itd. Ugotavljajo pa v tej osnovni organizaciji, da je med vodstvenimi delavci (mojstri in oddelkovodji) še vse premalo komunistov. **OO ZK Kuhalni aparati** je obravnavala težave v zvezi s proizvodnimi programi, nagrajevanje po delu, sicer pa ugotavljajo, da je še zmeraj preveč članov ZK, ki družbenopolitično niso dejavni. V OO ZK **Mali gospodinjski aparati Nazarje** so komunisti po kongresih ZK okrepili svoje delo. Vso pozornost so namenili gospodarskim vprašanjem, sproti so ocenjevali uresničevanje sanacijskega programa, ocenili so medsebojne odnose v tozdu, prav tako, uveljavljanje delegatskih razmerij itd. **OO ZK Elektronika Ptuj** je namenila pri svojem delu največjo pozornost proizvodnim vprašanjem in uresničevanju sanacijskega programa. Ocenili so uveljavljanje delegatskih razmerij, vso pozornost pa namenjajo usposabljanju članstva.

Komunisti v **OO ZK Hladilna tehnika** so obravnavali razreševanje proizvodnih vprašanj, spregovorili so o prenosu tehnologije v Bihač, pri svojem delu pa so namenili, kot ugotavljajo, premajhno pozornost idejno-političnemu izobraževanju in usposabljanju članov ZK. **OO ZK Pralna tehnika** je prav tako obravnavala proizvodno problematiko, posebej še naloge pri izboljšanju kvalitete izdelkov in zmanjševanju »škarta«. **Dotaknili so se** nadalje dohodkovnih odnosov, tako znotraj TGO Gorenje med tozdi polfinalisti in finalisti kot med delovnima organizacijama TGO Gorenje in Gorenje Promet servis. Tudi komunisti v **OO ZK Kompresorji Črnomelj** so obravnavali uveljavljanje dohodkovnih odnosov, ocenili so načrtovanje v DO in delo strokovnih služb, preučili so samoupravno organiziranost in vlogo tozda, prizadevali pa so se tudi za izboljšanje dela samoupravnih organov in delegatskih teles. Na dnevnem redu so bile še proizvodne težave, ki jih ni bilo malo. **OO ZK Kondenzatorji Rogatec** si je prizadevala povečati storilnost in kar največ delavcev vključiti v stabilizacijska prizadevanja. Sodelovali so pri iskanju novih proizvodnih programov za tozd, obravnavali pa uresničevanje sanacijskega programa DO, dohodkovne odnose med tozdi in DSSS in nagrajevanje po delu. Komunisti v **OO ZK Galvana** so si v zadnjem času prizadevali za kar najbolj usklajeno delo z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami in samoupravnimi organi. Ker so se v zadnjem letu dni srečevali s precejšnjimi gospodarskimi težavami je razreševanju le-teh namenila **OO ZK Zamrzovalniki** vso pozornost. Prizadevali so si izboljšati delovno disciplino, niso pa uspeli v prizadevanjih, da bi zaživelo delo osnovne organizacije ZSMS ter da bi izboljšali medsebojne odnose v tozdu, posebej še med vodstvenimi delavci.

Komunisti v **OO ZK Orodjarna** so obravnavali samoupravno organiziranost in odnose znotraj sestavljene organizacije združenega dela Gorenje, ocenjevali so uresničevanje sanacijskega programa in razreševanje proizvodne problematike, sicer pa so se prizadevali za razvijanje in utrjevanje delegatskih odnosov, pa za uveljavljanje nagrajevanja po delu. Ocenili so idejno in akcijsko usposobljenost komunistov, OO ZK pa so okrepili z novimi člani. Pozabili pa niso niti na idejnopolitično izobraževanje komunistov. Tudi **OO ZK Gradbeni elementi** je s posebno pozornostjo obravnavala gospodarsko problematiko, prizadevali so si okrepiti delovanje komunistov v samoupravnih organih, drugih družbenopolitičnih organizacijah in v delegatskem sistemu. Pozabili pa niso tudi na obveščenost komunistov. Prizadevanja za ustanovitev OO zveze socialistične mladine pa za zdaj niso bila uspešna. Številčno bo treba okrepiti **OO ZK Gostinska enota.** V tovrstnih prizadevanjih pa so v zadnjem letu dni uspeli komunisti **OO ZK Plastika,** ki so tudi prizadevajo, da bi jih bilo kar največ vključenih v delo institucij političnega sistema. Komunisti **OO ZK Avtopark** so obravnavali dohodkovne odnose, opozorili pa so med drugim na neurejen sistem nagrajevanja po delu in na neprimeren odnos delavcev do delovnih sredstev. **OO ZK Embalažnica** je na svoje sestanke uvrščala gospodarska vprašanja in rezultate poslovanja, ocenila je delo samoupravnih organov in delegacij, spregovorila pa še o uveljavljanju načela nagrajevanja po delu in rezultatih dela. Večina osnovnih organizacij ZK je ocenila vodstvene in vodilne delavce, vendar pa povsod ocene niso bile zadovoljive.

Osnovni organizaciji ZK v delovni skupnosti skupnih služb pa sta v zadnjem letu dni organizirali naslednji aktivnosti: **OO ZK Splošne službe** se je vključevala v aktivnosti za gospodarsko ustalitev in nadaljnji razvoj drudžbenoekonomskih odnosov, potrebno pozornost je namenila izvajanju sanacijskega programa, pripravi in obravnavi planskih dokumentov ter rezultatov gospodarjenja. Obravnavala je smernice za uveljavitev dohodkovnih odnosov znotraj delovne organizacije in širše, obravnavala je nagrajevanje po delu in rezultatih dela itd. V ZK so sprejeli več novih članov, sicer pa z družbenopolitično angažiranostjo članov ZK niso zadovoljni. Gospodarska vprašanja in naloge na tem področju je obravnavala tudi **OO ZK Tehnične službe.** Spregovorili so o izhodiščih za dograjevanje socialističnih samoupravnih družbenoekonomskih in organizacijskih odnosov znotraj sozda Gorenje in po obravnavi izoblikovali predloge in stališča. Prizadevali so si vključevati komuniste v različne oblike idejnopolitičnega izobraževanja, največ težav pa imajo zaradi odsotnosti s sestankov, tudi zavoljo številčnosti OO ZK.

Predsedstvo OK ZKS Velenje in komunisti Elektrokovinarske opreme

Komunisti morajo dosledno uveljaviti svojo vlogo

Na skupni razširjeni seji predsedstva občinskega komiteja Zveze komunistov Slovenije Velenje in komunistov ter drugih odgovornih delavcev Elektrokovinarske opreme so namenili vso skrb idejno politični oceni gospodarskih, samoupravnih in družbeno ekonomskih razmer v tej delovni organizaciji. Dogovorili pa so se tudi za nadaljnje dejavnosti komunistov v tem okolju.

Z lanskimi poslovnimi rezultati tudi v delovni organizaciji EKO niso in ne morejo biti povsem zadovoljni, saj opažajo precejšen upad akumulativnosti. Kljub temu, da so uspeli povečati obseg dela za 40 odstotkov, je dohodek višji za 22 odstotkov, čisti dohodek pa je celo na predlanskoletni višini. S težavami se srečujejo kar vse njihove temeljne organizacije. V tozdu Serijska proizvodnja so zaskrbljeni, saj jim takšen obseg dela, ki bi ga lahko prodali, ne omogoča dovolj velikega ostanka dohodka. Težko je tudi v tozdu Inštalacije, saj je takšnih izvajalcev mnogo več, kot je trenutno povpraševanje po njihovih storitvah. Tozd Komercialapromet pa že v preteklem letu ni uspel premagati težav in je poslovno leto končal z izgubo.

O vseh teh vprašanjih so komunisti že spregovorili v svojih okoljih. Temeljito so jih analizirali, sprejeli pa so tudi vrsto akcijskih nalog, da bi jih kar najuspešneje razreševali in dobro sklenili poslovno leto.

Med drugim so opozorili na težave pri oblikovanju prodajno nabavne politike, saj pogoji gospodarjenja še vedno niso povsem znani. Vendar pa že imajo nekatere jasne usmeritve. Vso skrb bodo namenili izvozu (na tem področju so v preteklem letu že dosegli vidne rezultate) in se skušali povezovati z večjimi proizvodnimi sistemi, saj se zavedajo, da bodo le tako kos težkim nalogam. Tudi na domačem trgu bo potrebnega mnogo več sodelovanja tako s kupci kot dobavitelji repromateriala. O uspehih in težavah so v delovni organizaciji že večkrat kritično spregovorili ter sprejeli tudi konkretne akcijske usmeritve. Žal pa se je tako kot v večini drugih delovnih organizacijah, ki so jih člani predsedstva občinskega komiteja ZKS Velenje obiskali v zadnjem času, zataknilo pri njihovem uresničevanju. Komunisti pri svojem delu torej niso bili dovolj dosledni. Tako so na primer v tozdu Komerciala promet sprejeli obsežen sanacijski program, a so ga uresničili le delno. Podobno je bilo tudi v drugih temeljnih organizacijah. Sklenili so, na primer, da bodo znižali zaloge za 200 milijonov dinarjev, v resnici pa so jih le za 7 milijonov. Prav tako so si v programu zadali navezavo poslovnih odnosov s proizvajalci repromateriala širom po Jugoslaviji. Vendar so to nalogo uresničili le toliko, da so izboljšali sodelovanje z dosedanjimi dobavitelji, novega dobavitelja pa niso pridobili.

Komunisti delovne organizacije EKO so izpostavili tudi nezainteresiranost posameznih članov zveze komunistov, saj je včasih celo udeležba na sestankih zelo slaba. Delavci pa so po drugi strani pripravljeni razumeti gospodarski položaj delovne organizacije in radi sodelujejo na različnih prostovoljnih akcijah. Kar petkrat so jih organizirali v lanskem letu, da so tako po kvartalih izpolnili zadane proizvodne naloge.

V tozdu Serijska proizvodnja so med naloge zapisali tudi osvojitev proizvodnje novih izdelkov. To so že naredili, mnogo premalo pa so storili glede predstavitve teh izdelkov na trgu.

Spregovorili so še o nekaterih vprašanjih, ki zadevajo našo širšo družbeno skupnost. Tako so menili, da ni sprejemljivo plačevanje devizne udeležbe za domače materiala in njihovo preplačevanje. Povsem vsakdanje je namreč že postalo, da morajo delovne organizacije, če hočejo dobiti material, plačevati mnogo višje cene kot so v veljavi, tega pa seveda ne morejo vračunati v ceno izdelka.

Izpostavili so slabo kadrovsko politiko, saj so stroji zaradi pomanjkanja ustreznih kadrov v tozdu Tehnološka oprema izkoriščeni le 40 odstotkov. Delavci so bili mnogo premalo vključeni v razprave o zakonu o usmerjenem izobraževanju, pa čeprav so od njega odvisni bodoči kadri.

Tudi v tem okolju je opaziti premajhen vpliv delovne organizacije, saj v temeljnih organizacijah prepogosto gledajo le na lastne interese, na interese delovne organizacije kot celote pa pozabljajo.

Več bo potrebno narediti tudi na področju delovne discipline. Pri tem bodo morali skupno nastopiti samoupravni organi, družbeno politične organizacije in vodstvo delovne organizacije. Iz postaviti bo potrebno tudi vlogo centralnega delavskega sveta in poiskati vzroke, zakaj se njegove usmeritve ne uresničujejo. Preseči bo treba lažno solidarnost, saj se je prevečkrat dogajalo, da tudi komunisti niso bili pripravljeni razkrivati določenih pomanjkljivosti samo záto, da se ne bi zamerili sodelavcem.

Na skupni seji predsedstva občinskega komiteja ZKS Velenje s komunisti in odgovornimi delavci EKO so opozorili še na številne druge pomanjkljivosti, ki jih bodo morali nemudoma odpraviti. Osnovne organizacije ZK v tem delovnem okoju pa morajo dosledneje uveljaviti svojo vlogo, saj jim bodo delavci le tako zaupali in jim sledili.

Pa še to! Zadnja akcijska konferenca je pokazala, da je med komunisti DO EKO še veliko takšnih, ki še vedno niso pripravljeni sodelovati pri razreševanju težav. O tem priča tudi to, da so bili med razpravo večkrat izzvani, pa niti vsi predsedniki osnovnih organizacij niso bili pripravljeni spregovoriti o delu v svojem okolju.

Mira Zakošek

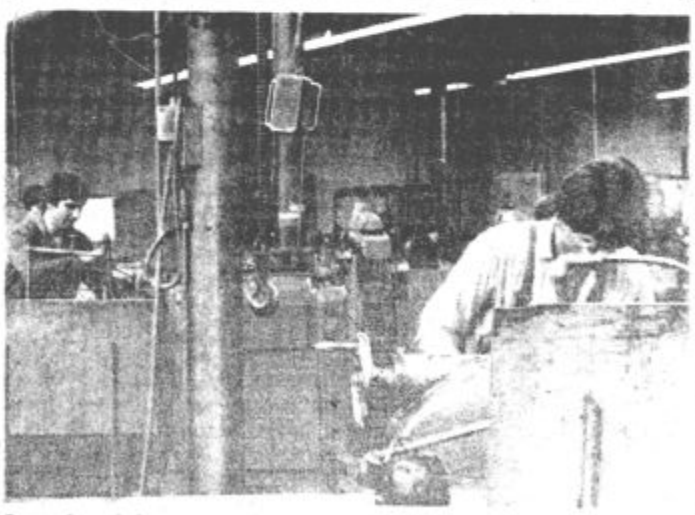

Iz proizvodnje

Lesna industrija Gorenje — Glin Nazarje

V celoti uresničili izvozne načrte

Bistvene značilnosti, ki so ovirale doseganje boljših poslovnih rezultatov v nazarski lesni industriji v minulem letu, so bile pomanjkanje reprodukcijskih materialov in rezervnih delov ter manjše povpraševanje po izdelkih stavbnega pohištva. Seveda so to pomembni vzroki, ki so vplivali na uresničevanje načrtovanega obsega proizvodnje, prodajnih načrtov pa niso uspeli uresničiti. Ob tem je razveseljivo dejstvo, da so načrtovani izvoz na konvertibilno tržišče v celoti dosegli.

Problemov s surovino v žagarstvu sicer ni bilo, precej težav pa so imeli s kladiščenjem lesa zaradi preobilnega dovoza v poletnih mesecih. Razžagali so 8 odstotkov več hlodovine kot v preteklem letu in pri tem močno povečali izkoriščenost strojnih zmogljivosti. Zato je nenehno primanjkovalo delovne sile, ta problem pa so reševali s podaljšanim delovnim časom in s proizvodnim delom zaposlenih v skupnih službah ob prostih dnevih. Izvoz žagarskih izdelkov so povečali za 12,5 odstotka, povečanje pa gre na račun izdelkov, ki zahtevajo več vloženega dela.

Nihanje na tržišču in upadanje povpraševanja sta močno ovirala proizvodnjo stavbnega pohištva. Pomanjkanje rolet, tesnil, stekla in ustrezno pripravljenega lesa, je nenehno oviralo kompletiranje proizvodnih programov. Delno so se zato preusmerili v izdelavo lesenih senčil za okna. Novo tehnologijo so uvedli v krojilnici lesa, ki omogoča strogo namensko krojenje in istočasno izrezovanje napak v lesu. S tem so produktivnost v krojilnici povečali za 15 odstotkov.

V Iverni so izdelali za petino več plošč kot v preteklem letu, izboljšala pa se je tudi njihova kakovost. Tudi sanacijo tehnološke opreme v proizvodnji ivernih plošč so izvajali v skladu z rokovnikom. Vse leto so se srečevali z velikimi težavami pri oskrbi z uvoženimi in domačimi rezervnimi deli. Surovine in reprodukcijski material so prejemali redno, vendar so morali zato predhodno združiti veliko deviznih sredstev. V tovarni pohištvenih sklopov so v lanskem letu veliko bolje kot poprej izkoriščali posamezne proizvodne linije. Tako so izdelali za 41 odstotkov več oplemenitenih ivernih plošč in za 72 odstotkov več pohištvenih elementov, zaradi manjših naročil pa se je zmanjšala proizvodnja rolo omaric in obodov za predale.

Kadrovsko in organizacijsko se je okrepila vzdrževalna služba, ki seveda bistveno vpliva na nemoten potek proizvodnje. Tudi tehnoloških problemov ni bilo, še vedno pa primanjkuje strokovno usposobljenih kadrov za posamezne proizvodne linije. Občutno so povečali izvoz na konvertibilna tržišča in sicer kar za 226 odstotkov, delež temeljne organizacije Iverna v celotnem izvozu nazarske lesne industrije pa dosega že 64 odstotkov.

Ob zaostrenih gospodarskih razmerah so seveda veliko pozornosti namenili oblikovanju delovnih načrtov za letošnje leto in ukrepom, ki bodo zagotovili njihovo uresničitev. Osnovno vodilo bo seveda še nadaljnje povečevanje izvoza ter hitro prilagajanje tržnim potrebam. Načrtujejo vrsto notranjih izboljšav, predvsem pa bodo okrepili kontrolo kakovosti izdelkov, vhodno kontrolo ter tehnološko in poslovno disciplino.

Med ostalim bodo organizatorje proizvodnje razbremenili nabavnih poslov in za večino izdelkov okrepili prodajno politiko, saj bi s tem odpravili zastoje v nabavi in proizvodnji. Precej pomembnih nalog čaka tudi žagarstvo in proizvodnjo stavbnega pohištva, urediti bodo morali problem dinamične dobave lesa in zaostriti odgovornost za uresničevanje skupno sprejetih mesečnih in četrtletnih delovnih načrtov.

V novi tovarni so bistveno povečali proizvodnjo pohištvenih elementov in izvoz na konvertibilno tržišče

PLANINSKI KOTIČEK • PLANINSKI KOTIČEK

Gradnja poti in zavetišč

Savinjska podružnica Slovenskega planinskega društva je delovala na področju Savinjskih planin, sosednjih Karavank, pa tudi na celjskem in okoliškem hribovju. Veliko skrbi ji je povzročalo pridobivanje potrebnih finančnih sredstev. Vendar je bil odbor iznajdljiv, javnost pa je njeno delo rada podpirala, ker se je zavedala njenega narodnostnega pomena. Na roko so ji šli tudi posestniki in prebivalci gorskega sveta. Koristila ji je tudi velika naklonjenost kneza in škofa Missije in ljubljanskega stolnega kapitlja, njegovo gornjegrajsko oskrbništvo pa ji je bilo žal v začetku odkrito nenaklonjeno. Dobo od ustanovitve do prve svetovne vojne lahko imenujemo obdobje ustanovitve, utrditve in polaganja temeljev bodoči močno razvejani planinski dejavnosti.

Mlada podružnica je posebno pozornost namenjala markiranju poti in jih je do konca prvega leta delovanja označila nad 40. V razmeroma kratkem času je markirano omrežje pokrivalo ves osrednji del Savinjskih alp, Rogatec, Menino, Olševo, Raduho in Golte, segalo pa je tudi do Mrzlice, Gore Oljke, do Golt in Uršlje gore. Pri tem delu so zelo koristile sposobnosti domačinov, zlasti iz Luč in Solčave. Pota na Mozirski planini so oskrbovali Mozirjani, Mrzlico Žalčani in kasneje Celjani, domačini pa so skrbeli tudi za bolj oddaljena pota kot so bila Uršlja gora, Lisca, Boč in podobno.

Seveda je morala podružnica zgraditi tudi nova pota. Po otvoritvi Kocbekove koče je Uršič nadelal pot od nje do Ojstrice ter preko Škarij proti Logarski dolini. To je bilo leta 1894 in še isto leto je Piskernik zgradil novo in krajšo slovensko pot na Okrešelj. Do leta 1900 so planinci gradili pot skozi Turski žleb na Škuto in Rinke. Smer je označil dr. Frischauf, ki se je tudi udeležil otvoritve znane poti. Že leta 1876 je Frischauf pričel nadelovati pot z Określja na Kamniško sedlo, dokončno pa je bila zgrajena 1906. leta pod nadzorstvom profesorja Herleta.

Podružnica je želela poti zavarovati pred tujimi posegi, zato jih je pravno zaščitila. Po nasvetu dr. Frischaufa si je leta 1903 zagotovila pismena dovoljenja posestnikov iz Luč in Solčave s katerimi si je pridobila izključno pravico gradnje in markiranja poti na njihovem ozemlju. To pravico sta poslej priznavala tudi škofijsko oskrbništvo v Gornjem gradu in meščanska korporacija v Kamniku.

Planinci so seveda načrtovali tudi izgradnjo planinskih zavetišč. Ob ustanovitvi podružnice sta bili na njenem področju le koči na Korošici in Okrešlju, ki ju je postavil Frischauf, oskrbovala jih je celjska nemška sekcija, obe pa sta bili v zelo slabem stanju. Celjska sekcija je imela v najemu tudi Piskernikovo hišo v Logarski dolini.

Najprej se je podružnica lotila gradnje zavetišča pod Ojstrico. Kmet Jurij Moličnik ji je dal v last del Moličke planine. Na tem mestu je že leta 1894 stalo zavetišče, ki so ga na predlog Antona Aškerca poimenovali v Kocbekovo kočo. Njen prvi in dolgoletni oskrbnik je bil z nekaj presledki Jurij Planinšek, po domače Krašević iz Luč. V bližini te koče je podružnica leta 1898 na pečini nad Robanovim kotom zgradila še Kapelico Cirila in Metoda, ki jo je pozimi leta 1951 zdrobil plaz.

Leta 1895 je ljubljanska škofija podružnici dala dovoljenje za uporabo lovskih koč na Raduhi in na Golteh. Slednjo je že leto kasneje zamenjala nova koča, ki so jo zgradili prizadevni Mozirjani. Naslednje leto so planinci pričeli graditi kočo na Dleskovcu, ki je postala vmesna točka med Lučami in Kocbekovo kočo, ob krajši poti, ki jo je nadelal Jurij Planinšek.

(nadaljevanje prihodnjič)

»Nikar ne mislite, da podcenjujem ali zasmehujem koristno delo naših planinskih društev. Tudi jaz hvaležno in navdušeno pozdravim jasno zarisano markacijo na važnem razpotju, dobro vdelan klin, kline na nevarnih mestih zavaruje pred padcem, preprosto zavetišče in celo pravo gostišče na primernem kraju. Za vse to ni nikakih pravil. V gorah za marsikaj ni zapovedi in postav. Obzirnost in tenkočutnost nam bosta vselej pokazali pravo mero.«

»Prej ko bi mislil, sem prišel do spoznanja, da mora planinec v gorah živeti, ne pa umreti. In da smrt v gorah ni vselej junaštvo, ampak dostikrat velika neumnost.«

KUGY

Planinsko pašništvo

Zdrava in koristna planinska krma

O koristnosti planinske paše vsekakor ni treba razpravljati. Mladi živini zagotavlja zdrav in skladen razvoj, paša na planini omogoča znaten prihranek doma pridelane krme in s tem povečuje stalež molznic, pa še bi lahko naštevali. Ne glede na to je v preteklih letih zanimanje za planinske pašnike krepko upadlo. Vzrok zato je bila usmeritev v govedorejo s poudarkom na prireji mleka, pospeševanje pašno-košnega sistema, svoje pa je k temu prispeval tudi neustrezni družbeni odnos do paše in reje na planini. Posledica vsega so bili zaraščeni in zanemarjeni pašniki, slabo stanje pastirskih koč, staj za živino in napajališč.

Z razvojem kmetijstva je pred leti tudi na tem področju znova krenilo na bolje in zanimanje za planinsko pašništvo je po letu 1976 v nenehnem porastu, tudi v Gornji Savinjski dolini. Pašnike so pričeli pospešeno urejati v letu 1979, ko so pripravili ureditvene programe za pašnike na področju Menine, Solčavskega, Luč in Ljubnega z Mozirsko planino. Pri izdelavi teh načrtov pa se je pojavila težava, saj točne površine pašnikov in meje med njimi ter gozdom niso bile znane. V zadnjih dveh letih so zato opravili vrsto ogledov na terenu in se skupno dogovorili, da ostane v veljavi razmejitev iz leta 1953 in 1958.

Sprememb je bilo le malo, nanašale pa so se na določene zamenjave. Nekaj pašnikov se je namreč zaraslo do take mere, da za pašo niso bili več primerni in so jih spremenili v gozdne površine ter obratno. Na kartah so torej meje že določene, ostalo pa je označevanje mej in ureditev lastništva glede na zemljiško knjigo. Za lani so načrtovali razmejitev vsaj štirih pašnikov, delo na terenu pa je pokazalo, da je bil to prevelik zalogaj, saj so uspeli le na dveh. Ne glede na vse težave so se odločili, da bodo letos delo pospešeno nadaljevali.

Delo na terenu je pokazalo, da širitev pašnikov na račun gozda, ne bo potrebna. Z gnojenjem, čiščenjem plevela in zarasti se bo na obstoječih površinah lahko paslo dodatnih 500-600 glav goveje živine. Razveseljivo je, da je zanimanje za planinsko pašo v lanskem letu močno poraslo, množijo se urejevalna dela, vanje pa je bila vključena tudi mladinska delovna brigada. Tako so skupno očistili 270 hektarov pašnikov. Poleg tega so obnovili precej pastirskih koč in staj za živino. Lani se je na planinskih pašnikih mozirske občine prepaslo 1.100 glav goveje živine, kar je daleč največ po letu 1955, ko jih je bilo 1.660 in napore na tem področju bo treba še okrepiti.

Neurejenih planinskih pašnikov je vse manj

Postaja milice Mozirje

Zadovoljiva prometna varnost

V lanskem letu je bila prometna varnost v Gornji Savinjski dolini dokaj dobra. Večjih zastojev v prometu ni bilo, pogoji za vožnjo pa se v tem obdobju niso bistveno popravili. Še vedno so vozne razmere najslabše na odseku od Ljubnega do Luč, zelo nevarno pa je tudi avtobusno postajališče v Mozirju, čeprav stanje tudi v ostalih krajih ni bistveno boljše. Dokaj slabo so urejene in vzdrževane tudi lokalne ceste, predvsem glede prometne signalizacije, varnostnih ograj in utrjenosti bankin.

V takšnih pogojih se je v preteklem letu na območju mozirske občine pripetilo 40 prometnih nesreč, kar je 5 več kot leto poprej. Življenje je izgubilo 7 udeležencev v prometu, v letu 1981 pa le dva. Hudo telesno se je poškodovalo 23 in lažje 18 oseb, kar ni več kot predlani. Največ nezgod se je zgodilo na cesti med Letušem in Mozirjem, po dnevih največ v nedeljo in najmanj v ponedeljek, najpogostejša vzroka pa sta neprimerna hitrost in vinjenost. Prav zaradi neprimerne hitrosti so lani na cestah mozirske občine umrli 4 ljudje. Po nesrečah s hujšimi telesnimi poškodbami sta dva voznika pobegnila, izsledili pa so enega. Kar v 26 primerih so bili povzročitelji nesreče vozniki osebnih avtomobilov, v sedmih vozniki koles z motorjem, in tako naprej.

Bernard Petanjek, komandir Postaje milice Mozirje: »Kar največ pozornosti bomo namenili urejanju prometa in preventivnim akcijam.«

Da bi zagotovili večjo prometno varnost, so miličniki močno povečali nadzor v cestnem prometu in tudi zato se je v primerjavi s predlanskim letom znatno povečalo število prekrškov in kršiteljev. Opravili so 29 kontrol hitrosti in šest preventivnih akcij. Pregledali so prometno signalizacijo, opravili akcijo za večjo varnost pešcev in kolesarjev ter dve akciji z geslom »brezhibno vozilo je varno vozilo«, ugotavljali so tehnično brezhibnost traktorjev, posebno pozornost pa so miličniki namenili varnosti otrok. Izvedli so štiri akcije ugotavljanja treznosti voznikov in v njih našli kar 56 vinjenih šoferjev. Pri vseh teh akcijah so naleteli na veliko mero pomoči in sodelovanja Uprave za notranje zadeve Velje, Združenja šoferjev in avtomehanikov in Sveta za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Mozirje.

Zaradi kršitev prometnih predpisov so podali 614 predlogov za uvedbo postopka proti 620 kršiteljem, ki so storili 799 prekrškov. Lani so odkrili 205 vinjenih voznikov, kar je za 118 več kot v letu 1981. V primerjavi s tem letom so lani odvzeli 70 vozniških dovoljenj več, ali skupno 153. Na kršitve cestnoprometnih predpisov so opozorili 1.114 oseb, denarno kazen pa izrekli 1.741 udeležencem v prometu, kar je celo za 590 več kot predlani. Daleč največ kršiteljev, kar 366, so našteli med vozniki osebnih avtomobilov, sledijo pa jim vozniki koles z motorjem in motornih koles.

Tudi v letošnjem letu je osnovna naloga miličnikov zagotoviti čimboljšo prometno varnost. Zato bodo veliko pozornosti namenili urejanju prometa in preventivnim ukrepom. Jasno seveda je, da se tudi kaznovanju ne bodo mogli izogniti, takšni ukrepi pa bodo nujni zlasti v primerih neprimerne hitrosti in vinjenosti, ki sta najpogostejša vzroka kršitev predpisov in prometnih nesreč.

Vojaške šole in poklici

Premalo starešin iz naše republike

Skupščine občine Mozirje, vse njene obrambne sestavine in osnovne šole, že vrsto let zgledno sodelujejo s Tehniškim šolskim centrom kopenske vojske »Ivan Gošnjak« iz Zagreba. Namen tesnega sodelovanja je seveda večstranski. Z obiski v zagrebškem centru naj bi pri gornjesavinjski mladeži vzbudili več zanimanja za vojaške šole in poklice, učenci, gojenci in študentje pa naj bi se z obiski na terenu podrobneje seznanili z delom, ki jih čaka v njihovem bodočem poklicu. Z manjšimi prekinitvami sodelovanje traja že vrsto let in je že rodilo obetavne sadove. Z njimi sicer še vedno ne morejo biti povsem zadovoljni, upoštevati pa je treba, da na uspešnost sodelovanja vplivajo tudi nekateri razlogi, ki jih ni moč odpraviti preko noči.

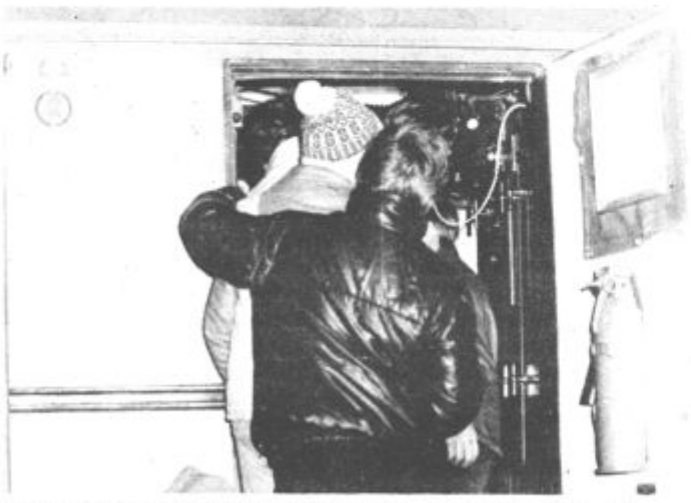

Notranjost velikanskega radarja je bila vsekakor doživetje

Tehniški šolski center kopenske vojske je ustanova velikih razsežnosti. Vrsta šol v njegovem sklopu zagotavlja izobraževanje na vseh stopnjah za potrebe tehniških in prometnih služb jugoslovanske kopenske vojske. Znanstveni dosežki v tem centru niso nobena posebnost in zato se ni treba čuditi, če v njem poučujejo številni magistri in doktorji tehničnih znanosti, mnogi pa so si prav ta center izbrali za svoje strokovno in znanstveno izpopolnjevanje.

Sicer pa naj center predstavimo nekoliko podrobneje. Najprej naj omenimo tehniško srednjo vojaško šolo kopenske vojske, saj prav z njo mozirska občina najtesneje sodeluje. Šola nudi mladincem vrsto možnosti. Na njej se lahko mladi usposobijo za nekaj zanimivih vojaških poklicev. Usmeritve so strojniška, elektrotehniška, raketna, kemijsko-tehnološka in prometna. Uspešen zaključek šolanja seveda omogoča nadaljnje usposabljanje na višjih stopnjah.

Naslednje šolske ustanove v sklopu tehniškega šolskega centra kopenske vojske v Zagrebu so še tehniška šola za rezervne oficirje, tehniška akademija kopenske vojske in splošna vojaška gimnazija tehniške smeri. Omeniti velja še šolo, ki so jo letos ponovno uvedli in je za mladino lahko še posebej zanimiva. To je šola za strokovne delavce. To so nekdanji vojaški mojstri, današnji sistem šolanja pa mladim omogoča kar 21 različnih možnosti na področju vojaško-tehničnih poklicev. Osnovne tri usmeritve na njej so mehanik za vojaška vozila, mehanik za pehotno oborožitev in mehanik za artilerijsko oborožitev. Možnosti je torej zares veliko in lahko potešijo želje in načrte vsakogar.

Pogoji šolanja v tem centru so seveda podobni pogojem v vseh sorodnih vojaških ustanovah. Poleg izrednih učnih pogojev nudi center tudi vse druge ugodnosti. Šolanje je brezplačno, učnemu uspehu in stopnji izobraževanja primerno dobivajo učenci, študentje in gojenci tudi žepnino, aktivnosti v prostem času pa skorajda ne velja naštevati, saj segajo na prav vsa področja, ki zanimajo mlade. Posebne interesne dejavnosti so seveda tudi obvezne, med nje pa sodijo plavanje, smučanje in obvezno opravljanje vozniškega izpita.

Ob tako raznolikih in privlačnih možnostih se torej ne kaže čuditi, če se v centru, to še posebej velja tudi za tehniško srednjo vojaško šolo, ne srečujejo s problemom števila kandidatov. Težave pa nastajajo drugje. Kandidatov je torej dovolj, vendar jih je iz nekaterih predelov naše domovine zelo malo, ali pa sploh ne. Podobna ugotovitev velja tudi za Slovenijo, zato stiki, kakršne sta navezala center in mozirska občina, vsekakor niso naključni.

Gostom iz Mozirja so pripravili resnično lep sprejem

Mladi so z zanimanjem prisluhnili starešinam

Eden izmed temeljnih ciljev Tehniškega šolskega centra kopenske vojske je prav gotovo izboljšanje narodnostne sestave starešinskega kadra. Uspehi na tem področju so sicer že vidni, vendar bodo morali napore še okrepiti. Še vedno namreč ostaja dejstvo, da mladi vse premalo poznajo možnosti, ugodnosti in bistvo vojaških poklicev, čeprav so podatki o tem na voljo skoraj na vsakem koraku. Sem lahko štejemo informacije v centru neposredno, na oddelkih za ljudsko obrambo, vojaških ustanovah in drugod.

Še en zanimiv podatek velja omeniti. Za vojaške šole in poklice, tudi tehniške usmeritve, je veliko zanimanja med mladinkami, tolikšno celo, da **bodo letos v šolo za rezervne** oficirje sprejeli prve kandidatke. Še več! Glede na zanimanje so že pripravili tudi program šolanja za aktivne oficirke, pred začetkom pa morajo razrešiti še nekaj stranskih težav.

O izjemni strokovnosti in kakovosti izobraževalnega procesa v Tehniškem šolskem centru kopenske vojske »Ivan Gošnjak« v Zagrebu priča tudi podatek, da vlada zanj veliko zanimanje tudi v nekaterih prijateljskih državah, predvsem afriških. Precej kadrov zanje so že izšolali in veliko jih še bodo.

Na koncu pa še tole. O tem, kako resno se lotevajo vseh zahtevnih nalog, priča tudi izjemen sprejem, ki so ga ob nedavnem obisku pripravili gostom in učencem iz mozirske občine. Žal vsega, kar so pripravili, niso mogli uresničiti zaradi hude časovne stiske, ta pa je nastala zaradi številnih nevšečnosti na zasneženi in poledeneli cesti med Mozirjem in Zagrebom. Obiske bo vsekakor treba prestaviti na primernejši čas. Tudi sami so tako predlagali, o vsem pa se bodo dogovorili v mesecu maju, ko bodo obiskali Gornjo Savinjsko dolino, s tem znova vrnili obisk in še okrepili tovariške vezi.

Zgodovinski krožek na OŠ bratov Letonje

Raziskujejo zgodovino svoje šole

Prostovoljne dejavnoti pomagajo učencem razvijati svoja nagnjenja, mnogokrat pa kasneje pripomorejo k pravilni poklicni odločitvi.

Zgodovinski krožek na osnovni šoli bratov Letonje v Šmartnem ob Paki deluje približno štiri leta. Mladih zgodovinarjev je na šoli 15. Največ truda in dela vložijo člani zgodovinskega krožka v raziskovalne naloge, ki jih vsako leto razpiše Pionir. Pred dvema letoma so se učenci lotili raziskovanja šolstva med NOB v domačem kraju. Pri delu so mladi zgodovinarji naleteli na vrsto težav. Arhivi predvojne šole so bili skoraj povsem uničeni, na šoli pa so poučevali tudi nemški učitelji. Da je bila naloga takšna, kot so si jo zamislili, so morali prisluhniti še krajanom. Trud se je izplačal, saj so zanjo prejeli šmarški zgodovinarji srebrno odlikovanje. Lani pa so člani zgodovinskega krožka raziskovali razvoj gasilstva v domačem kraju. »Naloga je bila kar težka, saj je dejavnost gailskih društev na našem področju zelo bogata in pestra. Učenci obiskujejo šolo iz dveh krajevnih skupnosti, zato smo naredili kar dve raziskovalni nalogi, za vsako društvo posebej. Delo je bilo tudi zelo zanimivo, ker so mladi zgodovinarji tudi gasilci v obeh društvih. Brskali smo po starih arhivih, za popolnejšo sliko smo morali med krajane,« je na kratko opisala delo zgodovinarjev na osnovni šoli bratov Letonje mentorica Lija Modrijan. Da so se člani krožka tudi tega dela resno lotili, pove to, da jo je posebna komisija na zboru pionirjev-gasilcev v Metliki uvrstila med najboljše. Naloga je bila še posebej pohvaljena, ker so jo mladi zgodovinarji še likovno opremili. Poleg raziskovalnega dela, so člani zgodovinskega krožka prvo leto zbirali še vraže iz okolice Šmartnega ob Paki ter začeli raziskovati zgodovino šole.

Letošnji delovni program zgodovinarjev je zopet obsežen in pester. V tem letu bodo nadaljevali z raziskovanjem zgodovine svoje šole, in sicer med obema vojnama. Naslednje šolsko leto pa bodo raziskovali vse od leta 1834 dalje, saj bi radi ob 150. letnici šole to nalogo končali. Do konca tega šolskega leta jih čaka še ena raziskovalna naloga za Jugoslovanske pionirske igre. Prav tako bodo v tem času izdali še posebno številko glasila Utrinki, v kateri bodo prikazali zgodovino pionirskega odreda na šoli. »Krožkarji se dobimo enkrat na teden. Delo v njem je zelo prijetno in zanimivo. Vsi so člani krožka, že tretje leto. Brez pomoči krajanov, bi bilo naše delo mnogo manj uspešno, saj je poleg rednega dela v šoli treba delati tudi na terenu,« je končala pogovor mentorica Lija Modrijan.

MLADI PIŠEJO • MLADI PIŠEJO • MLADI

Marsovci na obisku na zemlji

Jutro se začenja. Petelin je že zakikirikal na ves glas. Kokoši in piščanci so se zbudili. Petelin je zagledal pred gozdom čuden pojav. „Kaj pa je spet to?" je vprašal petelin. „Kje in kaj?" so se spogledale radovedne putke. „Tamle? A tam pred gozdom" Vprašajo putke. „Da!" odgovori petelin. Gremo pa pogledat! „Ne dovolim!" je kriknil petelin. „Zakaj pa ne?" presenečeno vprašajo. Petelin je jezno požrl slino. „No, pa pojdimo," se je končno vdal. S strahoma so se bližali čudnemu rdečemu ovalnemu predmetu, iz katerega je štrlelo polno nekakšnih anten. Ena je bila podobna obroču, druga zavezani žici, itd. Tedaj zagledajo čudne glave. Skočile so iz neznanega predmeta. „Kdo pa ste?" je pogumno vprašal petelin. Neznanci so se mu predstavili. „Jaz sem „Mlaskamaz," reče prvi; „Jaz pa Kozovran," odvrne drugi, „jaz pa Smodlak," reče tretji.

„Vsi imate enake glave," reče petelin žalostno. Kako se pa medseboj spoznate? „Začetnice so napisane na oblekah," je odgovoril Smodlak. „Kaj pa ta baraka?" vpraša najmlajše pišče. „To ni baraka," ga je jezno zavrnil Mlaskamaz, „to je leteči krožnik." „Zakaj so pa antene na strehi?" vpraša petelin. „Zato, da lahko gledamo televizijo in poslušamo radio z Marsa" mu odgovore Marsovci. „Kaj imate pa na glavi?" vpraša koklja. „To je pa radar, ki zmeraj žvižga, kadar opazi sovražnika v bližini," odvrnejo vsi trije. „Si lahko pogledamo ta leteči krožnik?" zaprosijo piščančki. „Seveda." odvrnejo Marsovci. Kakšne čudne naprave pa so to? Kakšen ogromni stroj? Kaj pa je to? Pa tisto tam? „To so oddajniki," odgovarjajo Marsovci. Z njimi vzdržujemo zveze z raznimi planeti. Vse se je že predolgo zavleklo, zato se je petelin s svojo družbo poslovil od prijaznih Marsovcev. Tedaj pa se je oglasilo iz največjega in najbolj čudnega stroja: „Posadka Orion 3. domov!" . . . Saj to smo mi, odvrnejo Marsovci. Domov moramo. Mogoče se še kdaj vidimo, se vsi poslovijo in odletijo.

Boštjan Božič, Novinarski krožek
3. a ČOS V. Vlahović T. Velenje

Letni časi

ZIMA
Zima zdaj je tu, pri nas,
sneg pobelil polje, vas.

POMLAD
Že pomlad v deželo gre,
polja, travniki cvete.

POLETJE
Vsi poletje radi imamo,
dolge srajce dol si damo
in na morje odhitimo.

JESEN
Listje v gorah rumeni, kakor ogenj bukev rdi,
zdaj prišla jesen je v mesto,
je prvi sneg pobelil cesto.

ZIMA — NOVO LETO
Peter piše kar se da,
dedku Mrazu pisemce:
»Dedek, pridi, pridi v mesto
sneg pobelil breg je, cesto.«

Zdaj prišlo je novo leto,
obiskal nas dedek Mraz,
je podaril nam darila
in odjadral v drugo vas.

Smo dobili spričevala,
že počitnice so tu.
Zdaj še sneg naj naleti,
da nataknemo smuči.

8. MAREC — DAN ŽENA
Danes mamice slavijo
rožni šopek v dar dobijo,
zraven še poljubčkov sto,
da nam vsem bo zdaj lepo.

ROK POLES
DOP. KROŽEK
OŠ VELJKO VLAHOVIĆ

20 let lepega petja

Številna odličja za pevce Šaleškega okteta

Med jubilejnim nastopom

V soboto je Šoštanj ponovno doživel izjemen večer lepega petja. Šoštanjčani in okoličani so napolnili dvorano doma kulture in prisluhnili jubilejnemu koncertu Šaleškega okteta in njihovih gostov Ljutomerskemu oktetu, Šentjaškim fantom iz Vinske gore in Rudarskemu oktetu iz Titovega Velenja. V znak zahvale za sodelovanje je predsednik Delavsko prosvetnega društva Svoboda Šoštanj Maks Medved podelil vsem gostujočim oktetom spominsko plaketo.

O Šaleškem oktetu, njegovem 20-letnem pevskem delovanju je spregovoril njegov tehnični vodja Martin Primožič.

Pred dvema desetletjema se je zbrala skupina fantov in mož, ki jim je bila pesem življenjska potreba in velik užitek. Ti pevci so pred tem že peli v raznih zborih. V obdobju 20 let se je v oktetu izmenjalo 13 pevcev in pet umetniških vodij. Tako so oktet doslej vodili Pavle Bukovec, Izidor Florjan, Ivan Marin ml., Štefka Lojen in Zmago Frankovič. Zadnjih nekaj let pa člani okteta nastopajo pod vodstvom Julija Pačnika.

Danes v oktetu še vedno pojeta Anton Lenart in Ivan Prislan, ki sta njegova člana od vsega začetka in kot sta dejala po sobotnem slavnostnem večeru bosta pela še naprej — dokler jima bo zdravje dovoljevalo.

»Gotovo pa ne smemo prezreti še nekaterih drugih,« je dejal Branko Primožič, »ki prav tako že dolgo let izkazujejo zvestobo oktetu. To so Jakob Gregorc, ki je član okteta že 17 let, Zvonko Kortnik — 14 let, Julij Pačnik 8 let, Frido Camlek 6 let.« Tudi njim se je dolgoletni umetniški vodja zahvalil za prispevek k delovanju okteta. Tu pa so še mlajši člani okteta Franc Jazbec, Avgust Podgoršek in Stojan Pančur.

V času svojega dosedanjega obstoja so imeli člani okteta več kot 1400 vaj in več kot 300 nastopov. Posebej so na jubilejnem večeru poudarili, da je oktet sodeloval na vseh pomembnejših proslavah in prireditvah v domačem kraju in tudi v občini. Člani okteta so nastopili oziroma gostovali tudi v različnih krajih izven občine. Med drugim so se štirikrat udeležili srečanja oktetov v Šentjerneju, 6-krat so bili gost pri Ljutomerskem oktetu, leta 1974 so bili med udeleženci Vlaka bratstva in enotnosti, leta 1978 so sodelovali na večeru Dalmatinskih ljudskih pesmi v Kaštel-Starem, dvakrat so bili gostje pri zamejskih Slovencih v Padričah pri Trstu, peli so v narodnem domu v Trstu, pa v Tribnu v Avstriji, v Zvezni republiki Nemčiji in še bi lahko naštevali. Za svoje organizirano kulturno poslanstvo v tem obdobju je oktet prejel tudi mnoga družbena priznanja, med njimi Kajuhovo nagrado in Napotnikovo priznanje.

Na jubilejnem koncertu sta predsednik in tajnik ZKO Velenje Karel Kordeš ter Vinko Šmajs podelila Antonu Lenartu in Ivanu Prislanu ter Jakobu Gregorcu zlata Gallusova odličja. Zvonko Kortnik in Julij Pačnik, sedanji umetniški vodja okteta, pa sta prejela srebrna Gallusova odličja. Poleg izrečenih čestitk oktetu za jubilej je Karel Kordeš v znak priznanja izročil še umetniško sliko. Zdravko Zupančič je v imenu kulturne skupnosti občine Velenje izročil Antonu Lenartu, Ivanu Prislanu in Jakobu Gregorcu zlato, Zvonku Kortniku in Juliju Pačniku pa srebrno Napotnikovo značko. Domačemu oktetu sta spominski darili izročila tudi Ljutomerski oktet (med drugim steklenico Ljutomerčana letnik 1963 — star toliko kot oktet) in Šentjanški fantje. Predsednik skupščine krajevne skupnosti Šoštanj Rudi Bajec pa je pevcem v znak zahvale za sedanje uspešno delovanje izročil plaketo mesta Šoštanj z željo, da bi pevci okteta tudi v bodoče tako zavzeto delovali na kulturnem področju mesta Šoštanj in celotne občine.

V imenu okteta se je Julij Pačnik zahvalil vsem za prejeta priznanja, enako tudi vsem dosedanjim vodjem okteta in pevcem, dolgoletnemu tehničnemu vodji okteta Martinu Primožiču pa so člani podelili spominsko darilo kot priznanje in zahvalo za njegovo vsestransko organizacijsko skrb in pomoč pri njihovem kulturnem poslanstvu.

V. K., S. V.

Titovo Velenje

Gostovanje SNG iz Maribora

Prihodnji četrtek, ob 19.30 bo v domu kulture v Titovem Velenju gostovalo Slovensko narodno gledališče iz Maribora z opero Georga Gershwina: PORGY IN BESS. Dirigiral bo Samo Hubad. V naslovni vlogi bosta pela Veronika Mihelič in Emil Baronik. V ostalih vlogah pa bodo sodelovali še Dragiša Ognjanovič, Majda Švaganova, Dragica Kovačič, Zorica Barač, Antonios Filipatos, Ervin Ogner, Janez Lotrič, Karli Arhar, Janez Klasinc in drugi.

Avtor znamenite »Rapsodije v modrem« je leta 1935 napisal opero »Porgy in Bess«, v kateri je upodobil življenje socialno in človeško zatiranih črncev ameriškega juga, obenem pa naslikal ganljivo zgodbo o Bessini ljubezni do pohabljenega Porgyja.

Čeprav ne gre za folkloristično opero, najdemo v »Porgy in Bess« recitative, ukrojene po intonaciji črnskega govora in sledove črnskih duhovnih pesmi, songov, plesov, obsmrtnih tožb in zborov.

»Porgy in Bess« je ena najznamenitejših oper našega stoletja. Z njo je skušala mariborska Opera posodobiti svoj repertoar, ne da bi mu jemala ljudskost in dostopnost najširšemu krogu. Mariborčani so prvi uprizorili to opero v Sloveniji. Z njo gostujejo po vsej Jugoslaviji.

Režiral jo je gost iz Češkoslovaške František Preisler. V operi nastopa 17 solo pevcev, med katerimi je tudi nekaj gostov.

Na prireditvi »Peli so jih moja mati« so navdušili občinstvo, ki je do zadnjega kotička napolnilo dvorano tamkajšnjega kulturnega doma

Petkov kulturni večer

Prlekija v pesmi in besedi

Jutri zvečer, ob 19.00, bo v knjižnici v Titovem Velenju zanimiv kulturni večer, na katerem bodo predstavili knjigo Manka Golarja: VERŽENCI, ki je izšla pri zbirki Sinji Galeb. Na predstavitvi bosta navzoča avtor Manko Golar in ilustrator Božo Kos. Kulturni program bo pripravilo Kulturno-umetniško društvo iz Veržeja, ki bo predstavilo Prlekijo v pesmi in besedi.

Pisatelj Manko Golar, sin pesnika Cvetka Golarja, se je rodil leta 1911 v Lotmerku — Ljutomeru, kot mu pravijo Prleki. Počuti se pravega Prleka, čeprav je bil oče Gorenjc. V Ljutomeru je preživel svojo mladost in tam prvič spoznal nabrite sosede: Veržence. Že leta 1973 se nam je predstavil s knjigo Okrogle o Veržencih in napisal tudi več pesmi za najmlajše. Bil je učitelj in nazadnje ravnatelj osnovne šole v Gornji Radgoni, kjer se je upokojil. Ko smo ga vprašali, kdaj in kako je začel zapisovati zgodbe o Veržencih je takole dejal:

»V mojih zgodbah o Veržencih ni mišljen samo Veržej, pač pa cela Prlekija, saj ni nobene razlike med Veržejem in ostalimi kraji do Ljutomera in Ormoža. Toda Verženci so najbolj navihani od vseh Prlekov, zato sem spletel največ zgodb o njih. Zgodb si nisem izmislil, saj sem jih zbiral dolga leta po Prlekiji, največ po krčmah, ki so nekakšni božji hrami za Prleke. Moji Verženci imajo posla s kruci, Turki, cesarjem Janezom Presvetlim in še s kom. V zgodbah je seveda polno prleških izrazov, ki se jih nisem mogel izogniti.«

Manko Golar nam bo na predstavitvi knjige gotovo povedal tudi, kako se je Veržencem najprej zameril, nato pa so ga celo sprejeli za častnega krajana.

Knjigo Verženci lahko kupite v knjigarni Mladinske knjige v Titovem Velenju. Dobiti jo bo mogoče tudi takoj po zaključku kulturnega večera pri knjižničarkah.

Folklorna skupina Oljka Šmartno ob Paki

Znajo pritegniti vsakogar

V Šmartnem ob Paki je močno razgibano kulturno življenje. Niso marljivi le gledališčniki Gledališča pod kozolcem, moški pevski zbor, likovniki, ampak tudi folkloristi. Skupina uradno dela šest let, začetki delovanja pa segajo še dve leti nazaj.

Člani folklorne skupine Oljka so najprej raziskovali plese iz okolice Smartnega ob Paki in se jih naučili. Zbirali so tudi starine, nato pa so se lotili raziskovanja ljudskih običajev v okolici. Doslej so odrsko priredili že Mlačvo, Klado, Prejo volne, Šrango pa so pokazali na prostem. V skupini prizadevno dela 30 članov, folkloristi pa so ena od sekcij kulturnega društva. Lani spomladi so skupino izbrali za balkanski folklorni festival na Ohridu kot edino slovensko predstavnico. Vse do julija so se šmarški folkloristi nanj marljivo pripravljali. Da vložen trud ni bil zaman, dokazujejo tudi ugodne ocene kritikov, obiskovalci v dvorani pa so jih nagradili z burnim ploskanjem.

»Sedaj pa je že čas, da se naučimo kakšnega novega plesa,« so menili po tem nastopu folkloristi Oljke. Dela so se lotili takoj. Pobrskali so po starih, lepih stvareh, obiskali 14 starejših krajanov, njihove pripovedi in zapete pesmi posneli na magnetofonski trak. Iz zbranega gradiva pa so vrli člani folklorne skupine izbrali 30 pesmi, jih odrsko priredili ter pripravili enourni program z naslovom Peli so jih moja mati. Z rednimi vajami so pričeli lani septembra, v začetku tega meseca pa so se šmarškemu občinstvu prvič predstavili. Poleg rednih vaj za novi program, so z Mlačvo in Klado vsaj dvakrat na mesec še gostovali. Nastopili so v Celju na prireditvi Srečanje ljudskih godcev, plesalcev in pevcev Slovenije, predstavili pa so se tudi krajanom po vseh krajevnih skupnostih naše občine ter izven nje. Preteklo nedeljo so šmarški folkloristi zaplesali Klado na ptujskem kurentovanju.

Kakovost skupine iz leta v leto raste, uspehi se vrstijo drug za drugim. Povsod, kjer nastopajo, jih občinstvo toplo sprejme. Kako so si utrli pot do ljubiteljev folklore in domačih lepih pesmi?

»Vsi pripravljamo program. Smo skupina, ki s pristnim odnosom, z neposrednostjo, preprosto besedo in kretnjo, sproščenim in spontanim smehom navdušimo ne samo domače občinstvo, ampak tudi tuje. Na odru nismo igralci, saj zabavamo poleg obiskovalcev še sami sebe. Prav to pa je tisto, kar pri občinstvu vedno naleti na ugoden odmev. Skupaj delamo vsi vse, zato naše predstave povsod uspejo,« radi poudarjajo člani folklorne skupine Oljka iz Šmartnega ob Paki.

Staro ljudsko izročilo iz okolice Šmartnega torej zlepa ne bo izumrlo, saj folkloristi skrbno čuvajo to dediščino. Tudi pražna obleka, ki jo nosijo na nastopih, je izpred 100 let in je prav tako značilna za ta kraj. Skupina je za svoje vestno in prizadevno delo v tem kratkem času delovanja prejela že kar nekaj priznanj. Letos so bili člani te skupine med dobitniki Napotnikovih priznanj, ki jih vsako leto podeljuje občinska kulturna skupnost.

Že gostovanje na Ohridu je bilo veliko priznanje za ves njihov trud. Polni samozavesti in z željo po še boljšem kulturnem snovanju na tem področju so se vrnili domov. Letošnje Napotnikovo priznanje jim veliko pomeni, predvsem pa obvezuje, da bodo v prihodnje delali še z večjim poletom in še bolje kot doslej.

Gasilsko društvo Šmartno ob Paki

V jubilejnem letu jih čaka ogromno dela

Preteklo soboto so se na jubilejnem rednem občnem zboru, 80. po vrsti, sešli člani gasilskega društva iz Šmartnega ob Paki. Tako kot že običajno, so največ besedi namenili oceni in pregledu dela v preteklem letu, sestavili pa so tudi delovni program za letos.

V razpravi so člani poudarili, da je bilo preteklo leto eno izmed najuspešnejših. Rdeči petelin je na njihovem področju, na srečo, zapel le dvakrat. Zato pa so lahko Šmarški gasilci nekaj več naredili na operativnem in preventivnem področju. Poudarili so, da imajo gasilci vedno pomembnejše mesto v splošnem ljudskem odporu in družbeni samozaščiti.

Šmarški gasilci so se v preteklem letu udeležili vseh tekmovanj v občini in izven nje, na katerih so dosegali zavidanja vredne uspehe. Največje beležijo prav na lanskem občinskem tekmovanju, kjer so nastopili s kar sedmimi desetinami. Najbolje so se odrezali člani B in pionirji A, ki so osvojili prvo mesto, člani A in članice drugo, veterani tretje, mladinke pa so bile četrte. Tudi na nekaterih meddruštvenih tekmovanjih so bili vedno med najboljšimi. Še posebej ponosni so na zlate in bronaste značke, ki so jih prejele kar štiri njihove desetine na tekmovanju za memorial Matevža Haceta, prvega predsednika republiške gasilske zveze. Da so lahko dosegli vse te uspehe, je bilo potrebno veliko trdega dela na vajah. Njihove desetine so imele v preteklem letu kar 104 vaje in so za urjenje v gasilskih disciplinah porabile 1388 ur.

Na tem občnem zboru so člani izrekli tudi nekaj kritičnih besed na račun svojega dela, saj menijo, da niso dosledno izpolnjevali nalog ter sklepov 9. kongresa. Mnogo premalo so naredili na preventivnem področju, pri vključevanju novih članov ter širjenju strokovne literature. Z odpravo vseh teh slabosti morajo v tem letu še uspešneje delati. Nekaj pa so kljub temu naredili. Lani so šmarški gasilci organizirali nekaj predavanj o preventivi v gospodinjstvu ter seznanili krajane kako se uporabljajo ročni gasilni aparati. Potrudili pa so se tudi ob tednu požarne varnosti. Ob tej priložnosti so pregledali in alarmirali trojke v obeh delih Velikega vrrha. V svoj gasilski dom so povabili še učence tamkajšnje osnovne šole in jim povedali nekaj več o preprečevanju požarov ter jih seznanili z znaki javljanja. Pokazali so jim še vajo z avtocisterno. Lan so člani gasilskega društva pripravili že tradicionalno gasilsko tekmovanje za pokal Šmartna, ki si vse bolj utira pot in veljavo.

Kot so dejali, jih uspehi ne smejo uspavati, kajti pred vsemi gasilci je leto predkongresnih gasilskih tekmovanj, na katere se morajo že sedaj vneto pripravljati. Poleg tega so v razpravi še poudarili, da bi morali na osnovni šoli bratov Letonje kar najhitreje pričeti delati krožek mladi gasilec. Vsaj 10 prizadevnih članov pa naj bi v prihodnje prejemalo Gasilski vestnik.

Delovni program, ki so ga sprejeli na tem zboru, je znova obsežen in pester. Letos, ko slavijo pomemben jubilej, bodo še posebno skrb namenili preventivnemu in operativnemu delu, urjenju vseh desetin. Nadaljevali bodo z akcijo gasilni aparat v vsako hišo. Vse bolj in bolj ugotavljajo, da je v njihovih vrstah še vedno preveč članov, ki stojijo ob strani. Udeležba na vajah ni edino delo, ampak se morajo v domu zbrati tudi ob kakšnih drugih akcijah in prireditvah, kajti le složni bodo kos vsem nalogam, ki jih postavlja pred gasilce družba. Zato bodo precej pozornosti v tem letu namenili izobraževanju članov ter usposobili kar največ gasilcev reševalcev. V letu 1983 bodo vrli šmarški gasilci opravili vrsto preventivnih pregledov, pripravili strokovna predavanja za občane, sodelovali na občinskem in vseh meddruštvenih tekmovanjih. Ko že nekaj let doslej, bodo tudi tokrat organizirali gasilsko tekmovanje za pokal svojega kraja ter tesno sodelovali s krajevno skupnostjo, vsemi družbenopolitičnimi organizacijami, osnovno šolo, civilno zaščito, temeljno organizacijo Vino. Seveda bi radi pritegnili v svoje vrste čimveč novih članov. Letos nameravajo člani društva posodobiti opremo in kupiti orodni voz TAM 2001. Nekaj denarja zanj bodo zbrali sami, nekaj pa ga bo primaknila še samoupravna interesna skupnost za varstvo pred požari občine Velenje. Dela jim v tem jubilejnem letu ne bo manjkalo. Kot so dejali na občnem zboru, se bodo resnično potrudili, saj bi radi 80. letnico uspešnega delovanja društva proslavili kar najbolj svečano.

Ob koncu občnega zbora so najzaslužnejšim članom podelili republiška in občinska priznanja, učenci osnovne šole bratov Letonje pa so predstavili svojo raziskovalno nalogo o delu tega društva.

Jubilejni občni zbor

Zveza društev upokojencev

Vsebinsko bogat bilten

Med najpomembnejše naloge, ki jih je zveza društev upokojencev občine Velenje sprejela na ustanovni skupščini, sodi tudi izdajanje biltena. Pred tretjo številko biltena, ki so jo upokojenci pravkar prejeli, je dve izdal koordinacijski odbor pri društvu upokojencev Titovo Velenje. To najlepše dokazuje, da je vodstvo upokojencev temu vprašanju namenilo precejšnjo pozornost in s tem pripomoglo k boljšemu, sprotnemu in objektivnemu obveščanju svojih članov. Seveda velja poudariti, da so upokojenci vsake številke biltena zelo veseli, saj jih obvešča o številnih zanimivih in za njihovo počutje ter življenje pomembnih zadevah.

Tudi letošnja številka je pestra in vsebinsko zanimiva. Obsega štirideset strani, ki vsebujejo vrsto prispevkov, za upokojence še kako pomembnih in zanimivih. Uvodnik razlaga vzroke in namen ustanovitve zveze društev upokojencev občine Velenje, delo koordinacijskega in naloge izvršilnega odbora. V nadaljevanju se vrstijo prispevki o domu upokojencev v Izoli, o domu za varstvo odraslih v občini Velenje, o zdravstvenem varstvu in stanovanjski problematiki upokojencev, ne manjka pa tudi pravna svetovalnica.

V biltenu so na kratko predstavljena društva upokojencev iz Šoštanja, Pesja, Šmarntega ob Paki in Titovega Velenja. Dodali so tudi program športnih, rekreacijskih in kulturnih prireditev ter piknikov in izletov. Vsekakor so to prispevki, ki bodo bralce zagotovo pritegnili, branje pa jim bo nudilo užitek in vrsto koristnih napotkov.

B. M.

Nama Titovo Velenje

Vabljiva prodaja s popustom

V navadi je, da trgovske hiše po novem letu in še kdaj, prodajajo razno blago s popustom. Razumljivo je tudi, da je v času popusta prodaja znatno večja, saj je iz leta v leto več kupcev, ki to ugodnost s pridom izkoristijo. Da je tega vse več je razumljivo, kajti cene posameznih vrst blaga so v prosti prodaji dokaj visoke in nekaterim kar težko dosegljive.

Nas je tokrat predvsem zanimalo kdo in zakaj se odloči za popust in v čigavo breme gre. Na ta vprašanja smo poiskali odgovor v veleblagovnici Nama v Titovem Velenju, kjer je bil pred dnevi gospodinjski teden. Z desetodstotnim popustom so namreč prodajali predvsem dekorativno blago, kot so zavese, posteljnina, prti in drugo.

O tem nam je vodja oddelka **Franc Špeglič** povedal: „Prodaja blaga s popustom v mesecu februarju je pri nas že tradicionalna. Kupci so se nanjo privadili in je tudi zaradi tega ne smemo opustiti, čeprav je blago, predvsem bombažne izdelke, težko dobiti. Kljub temu smo se skrbno pripravili na letošnjo prodajo in uresničili želje kupcev, ki so že precej pred objavo razprodaje spraševali, če bo popust in kdaj bo. Poudariti velja, da so bili popusti prejšnjih let v breme proizvajalca, letos pa ga nosimo sami. Obisk v času popusta je bil nepričakovano velik, kar pomeni, da se kupci vse češče odločajo za nakupe, pri katerih ni treba pregloboko seči v žep. Mnogokrat so kupci tudi prepričani, da imajo izdelki, ki jih prodajamo s popustom, morebitno napako, ali so kako drugače kakovostno oporečni. To seveda ne drži. So **povsem enake kakovosti, kakor tisti** v redni prodaji."

Franc Špeglič

B. M.

gorenje raziskave in razvoj

Delovna organizacija Gorenje Raziskave in razvoj, p. o., Titovo Velenje je raziskovalna delovna organizacija in kot skupna izvedba OZD posebnega in skupnega pomena v Gorenju SOZD.

Delovna organizacija Gorenje Raziskave in razvoj opravlja dejavnost raziskav in razvoja, preskušanja in industrijskega oblikovanja.

Za realizacijo dolgoročno opredeljenih nalog

vabimo k sodelovanju

naslednje delavce:

1. **Diplomirane inženirje strojništva, smeri energetika,** konstrukcija in tehnologija, za opravljanje del na naslednjih področjih:
   - raziskovalno razvojno delo pri razvoju toplotnih črpalk in optimalnega ogrevalnega sistema
   - raziskovalno razvojno delo na področju razvoja tehnologije
   - raziskovalno razvojno delo na področju hladilne tehnike za mlekarstvo
   - konstruiranje s pomočjo računalnika
   - preskušanje plinskih aparatov
2. **Diplomirane inženirje elektrotehnike, smeri splošna elektronika,** telekomunikacije in merilna tehnika, za opravljanje del na naslednjih področjih:
   - raziskovalno razvojno delo pri razvoju opreme za satelitsko televizijo
   - preskušanja izdelkov elektronike
3. **Diplomirane inženirje agronomije** za opravljanje del na področju razvoja sistema za intenzivno pridelovanje hrane na manjših površinah in za sodelovanje pri razvoju posameznih proizvodov iz omenjenega sistema.
4. **Diplomirane inženirje fizike** za opravljanje del na področju preskušanja plinskih aparatov.
5. **Strojne tehnike in kvalificirane delavce** (orodjarje, ključavničarje) za opravljanje del na naslednjih področjih:
   - laboratorijsko delo v mehanskem laboratoriju
   - izdelava prototipov

Za opravljanje del od 1. do 4. točke je zaželeno poznavanje enega svetovnega jezika (angleščina, nemščina).
Nudimo dobre delovne pogoje, ustrezno nagrajevanje in možnost urejanja stanovanjskega problema.
Delo, opisano v 3. točki, je možno tudi v Ljubljani.
Prijave pošljite na naslov:

GORENJE RAZISKAVE IN RAZVOJ
Tajništvo
63320 TITOVO VELENJE

Taborniški odred Jezerski zmaj

Tovarištvo in veliko delovnih akcij

Taborniki taborniškega odreda Jezerski zmaj iz Titovega Velenja so že vrsto let zelo dejavni in zato ni čudno, da je v njihove vrste vključeno kar okoli 450 predvsem mladih ljudi.

Življenje v naravi, bogato novih spoznanj in številnih prijetnih trenutkov, nepozabna doživetja, tovarištvo in pomoč, to so tiste odlike, ki neprestano privabljajo nove in nove člane. Seveda k temu pripomorejo tudi zanimivi programi, ki jim vsako leto dodajo kanček novega, boljšega in tako okrepijo svojo zakladnico znanj.

V letošnjem letu so že pripravili lokostrelski seminar, na katerem je predaval državni prvak Marjan Podržaj, s tem so se vsaj nekoliko seznanili z osnovnimi zakonitostmi tega športa. Opravili so tudi že zimovanje v Zavodnjah, ki je bilo namenjeno predvsem izpopolnjevanju znanja starejših tabornikov. Seznanjali so se z življenjem v naravi, signalizacijo, orientacijo in drugimi taborniškimi veščinami. Skupina tabornikov je svoje znanje tudi praktično preizkusila in preživela tri dni v naravi na Smrekovcu.

Drugače pa je zima takšen letni čas, ko tudi taborniki raje ostanejo na toplem in utrjujejo svoja teoretična znanja. Mlajši taborniki se predvsem učijo pesmic, sobnih iger in spoznavajo prve osnove posameznih veščin. Starejši taborniki pa spoznavajo in poglabljajo svoje znanje iz zgodovine taborništva, prve pomoči, topografije, vozlov in številnih drugih znanj, ki jih bodo potrebovali.

V kratkem bodo postavili nekaj bivakov, opravili zimsko orientacijo, vodova tekmovanja ter sankaško prvenstvo.

Kaj pa načrtujejo za prihodnje mesece? Marca bodo pripravili mnogoboje ter se pomerili v različnih veščinah, ki so jih utrjevali v zimskem času. Aprila se bodo zvrstili četni mnogoboji. Ob dnevu tabornikov, ki je tudi v tem mesecu bo zopet nadvse živahno. Zagoreli bodo taborni ognji, ob njih pa se bodo zvrstile zanimive točke, ki jih taborniki vedno skrbno pripravljajo. Hkrati bo tudi več pohodov in izletov ter enodnevnih taborov.

V mesecu mladosti bodo taborniki pripravili mnogoboje za medvedke in čebelice, udeležili se bodo slovenskega taborniškega partizanskega mnogoboja ter akcije Taborniki zbor — Po Titovi poti.

Življenje v naravi je zelo zanimivo

Mesec junij bo ves v znamenju priprav na taborjenja, ki jih bodo velenjski taborniki v juliju in avgustu organizirali v Ribnem v Savudriji. Tudi letos pričakujejo veliko zanimanje za ta taborjenja, obenem pa upajo, da jih bodo lahko pripravili prav tako uspešno kot prejšnja leta.

V septembru se prične novo taborniško leto in ta mesec je tradicionalno namenjen analizi taborjenj, urejanju skladišč s taborniško opremo, pripravi odredovih in četnih oprav ter vodovim sestankom. Kar najbolj bodo skušali izkoristiti lepo vreme za življenje v naravi, saj bo kmalu nato zopet pričela na vrata trkati zima.

V novembru se bodo udeležili komemoracij ob dnevu mrtvih, za dan republike pa bodo prižgali taborne ognje in pripravili kulturne programe.

December prinaša s sabo taborniške čajanke, pa seminarje in izdelovanje ptičjih krmilnic.

Pred velenjskimi taborniki je torej zahteven program za katerega pa ni bojazni, da ne bi bil uresničen. Taborniki pa prav gotovo ob vseh teh delovnih akcijah ne bodo pozabili na razvijanje tovarištva, pomoči in sodelovanja, ki jih že vsa leta od svoje ustanovitve tako skrbno negujejo.

B. Zakošek

Jezikovno razsodišče (88)

Slovenski učni jezik

Pisala nam je profesorica slavistka, ki je bila pred nedavnim članica izpitne komisije na strokovnem izpitu učiteljice predmetnega pouka v osnovni šoli. Kandidatka, ki je opravljala izpit, ni Slovenka, diplomirala pa je na ljubljanski pedagoški akademiji. Pri strokovnem izpitu je izpraševalka ugotovila, da »kandidatka uporablja le nižjo obliko slovenskega jezika. Ne pozna niti slovenske slovnične terminologije, še manj pa zakonitosti slovenske slovnice.« Čeprav je kandidatka tudi šolska knjižničarka, ne pozna pravil o pisavi tujih imen v slovenščini.

Naša dopisovalka se sprašuje, kdo je odgovoren za to, da je lahko človek, ki ne zna slovensko, učitelj v slovenski šoli. Sama išče tudi odgovor na svoje vprašanje. V tem primeru pripisuje krivdo kandidatkini malomarnosti in pedagoški akademiji, ki ji je priznala sposobnost za pedagoško delo na slovenski šoli, ne da bi bila poprej preverila njeno znanje slovenščine tudi z izpitom. Naša dopisovalka meni, da je za to odgovorno tudi vodstvo šole, ki je sprejelo v delovno razmerje učitelja, čeprav ni znal slovensko.

Jezikovno razsodišče se z dopisovalko strinja, še zlasti, ker ta primer ni osamljen: v naših šolah — od osnovne do univerze — ter v drugih oblikah izobraževanja je veliko učiteljev, ki ne znajo slovenskega jezika. Čeprav šolska zakonodaja predpisuje pouk v slovenskem jeziku, znanja slovenščine o učiteljev izrecno ne zahteva, tj. ne predvideva in zato tudi ne zagotavlja nikakršnih oblik jezikovnega izobraževanja med učiteljevim študijem in ne terja dokazov o jezikovnem znanju ob učiteljevem prihodu na delovno mesto. Šolska zakonodaja, izobraževalne ustanove, upravni organi, pedagoške strokovne službe in vodstva šol bi morale od učiteljev dosledno zahtevati znanje slovenščine. Tudi od tega je odvisna naša jezikovna kultura.

Jezikovno razsodišče in
Delovna skupina za slovenščino v vzgoji in izobraževanju

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov:
JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

LUKNJE. Krajani Hrastovca, Škal, Plešivca, Cirkovc, ki se vozijo po takšni cesti se upravičeno jezijo. Na cesti zaradi ugrezanja ni asfaltne prevleke. Tisti, ki so obljubljali, da jo bodo sproti skrbno vzdrževali, pa te obljube ne držijo. Čeprav je na vsaki strani pesek, pa ga zmečejo na cesto šele po tem (če ga?), ko sonce vodo v luknjah že izsuši.

Trije rebusi

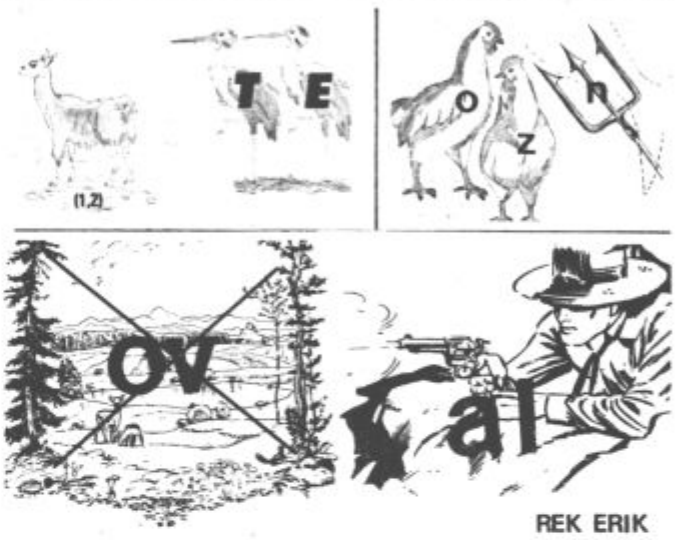

REK ERIK

Pomagamo vam vrtnariti

Kaj bomo delali v marcu?

Čeprav je več snega zapadlo šele sredi februarja, pa bomo najbrž v marcu lahko opravili vsa običajna vrtna dela. Čas je, da se lotimo trate in jo pognojimo s počasi učinkujočimi gnojili. Vzcveteli bodo tudi težko pričakovani krokusi in primule, zato je prav, da jih zavarujemo pred vsiljivimi ptiči. To bo najenostavneje s česnom, ki ga narezanega raztrosimo po nasadu.

Trajnicam in cvetnim oziroma rodnim drevninam pognojimo s hitro učinkujočimi, vrtnicam, rododendronom, iglavcem in jagodam pa počasi učinkujočimi gnojili. Okrasne trave počistimo ter obrežemo jagodičje, če to še nismo storili. Ob toplem spomladanskem soncu se pojavi na gredah, plevel, ki ga moramo že mladega zatreti. Sedaj lahko pričnemo saditi drevje. Da si prihranimo poznejšo jezo, že takoj ob saditvi mislimo na sosedove pravice.

Solato, kolerabo, čebulo in cvetačo posejemo kar pod folijo. V topli gredi bo tako več prostora za druge, bolj občutljive rastline. Vanjo lahko prenesemo prve pikirance iz lončkov in zabojčkov, prav tako pa sejemo nepostranik, žametnico in salvijo. Pripraviti moramo zemljo za pikiranje, ki jo prej nekoliko navlažimo, da nam bo delo šlo lažje od rok. Tudi sejančke v loncih in zabojih navlažimo, da koreninice pri izkopavanju ne bodo trpele in se trgale.

Še vedno lahko sejemo zimske sejančke, vendar moramo seme prej posebej pripraviti. Petkrat ga damo za približno 12 ur v hladilnik, nato ga tajamo. Begonije, primule, encijan bomo tako prisilili k hitrejši vskalitvi.

Prazne grede zasadimo z dveletnimi sadikami mačeh, marjetk ali spominčic, ki bodo takoj vzcvetele. Zavedati se moramo namreč, da naše enoletnice še dolgo ne bodo pokazale zelenih barv.

Živo mejo moramo na vsak način obrezati, če tega nismo storili že prej. Primeren čas je tudi za pomladitev. Če smo se odločili, da bomo zasadili vse luknje, ki so nastale v živici, bomo mejo korenito porezali do kakšnih 15 cm nad zemljo, jo dobro okopali in očistili vse nesnage, ki se je nabrala v njej. Na prazna mesta bomo izkopali jame in posadili vanje sadike iste vrste. Dobro zalivanje bo nato pospešilo rast. Če je vreme ugodno, sadimo v tem mesecu tudi sadike vseh sadnih vrst.

Pred spomladanskim prelopatanjem vrtnih gredic, potrosimo po njih volaton zrnca, da zapremo strune, bramorje in ličinke kapusne in čebulne muhe ter sovk. Ko menimo, da ne bo večjih zmrzali, pričnemo obrezovati vrtnice. V oblačnem vremenu jih najprej odkrijemo, nato jim odstranimo vse poškodovane veje. Od tistega kar je ostalo, obdržimo le tri do pet poganjkov, ki jih skrajšamo na tri do pet očesc. Močno rastočim vrstam načeloma puščamo več očesc kot nežnim. Pazimo še, da bo zadnje oko na poganjku na zunanjem robu, kar bo pozneje vplivalo na bolj zračno obliko grma.

Obrezovanje sadnega drevja moramo v tem mesecu končati. Pri tem upoštevamo dvoje načel. Z rezanjem moramo držati drevo pri tleh, da ga bomo lažje oskrbovali, škropili in obirali. Istočasno pa z rezanjem drevo tudi redčimo ter ga osvetljujemo, kar vpliva na njegovo rodnost. Vsako pretirano obrezovanje je škodljivo. Pri obrezovanju odstranjujemo tiste mladike, ki silijo navznoter, puščamo le tiste, katerih rodne veje rastejo navzdol. V tem mesecu opravimo tudi škropljenje sadnega drevja.

Fotografirajmo (30)

Osvetlitev barvnih filmov

Ena od največjih težav pri snemanju z barvnim filmom je osvetlitev. Medtem ko pri črno belem filmu osvetlitev vpliva na gostoto negativa in na kontrast, moramo pri barvnih filmih upoštevati še tretjo okoliščino — zasičenost barv. Ugotovitev da barvni filmi dopuščajo manjši razpon pri osvetljevanju kot črno beli filmi, je vsekakor točna, saj osvetlitev, ki je pri črno belih filmih napačna za dve ali tri zaslonke, še vedno največkrat da zadovoljivo fotografijo. Pri barvnem filmu pa je osvetlitev potrebno določiti precej bolj natančno. Posebno to velja za barvni pozitivni film (dia film). Osvetlitev tudi pri tem lahko nekoliko variira, vendar se je potrebno natančno držati mej, ki jih nudi film. Znotraj teh mej ni nepravilne osvetlitve, ampak so številne možnosti ter dodatna sposobnost izražanja z barvami. Zavedati se moramo, da je reprodukcija barv dobra, če je natančna ali če izgleda naravno ali pa če je učinkovita.

Vzemimo na primer sončni zahod. Nebo je v tem primeru barvno bogato, medtem ko so trave, drevje in bližnji objekti že v temi in le s posameznimi detajli. Film takšnega razpona osvetljenosti ne more zaznati. Kako potem najti pravilno osvetlitev? Vse je odvisno od tega kaj nameravamo doseči. Če nam je pomemben le zahod sonca, potem bomo svetlobo izmerili proti nebu. Če pa bi želeli pravilno osvetlitev travnikov, zgradb ali ljudi, potem bomo svetlomer usmerili proti njim. V prvem primeru bodo objekti v ospredju mnogo temnejši kot jih je zaznalo naše oko, v drugem primeru pa ne bo nič ostalo od čudovitega sončnega zahoda.

Eno osnovnih pravil snemanja v barvah je torej, da film ni sposoben zabeležiti prevelikih razlik v osvetljenosti. Zato moramo posnetek prilagoditi njegovim zmožnostim. To v studiju ni težko, saj sami usmerjamo svetlobo in izbiramo njeno moč. V naravi pa se pred nas postavlja vrsta problemov. Ena poenostavljenih pa vendar zadovoljivih metod, je da osvetlitev izmerimo proti najsvetlejšim površinam. Vendar pa ta metoda izgubi svojo moč čim je kontrast prevelik, saj potem sence na sliki prevladujejo. Prav težave s prevelikim kontrastom pa marsikaterega fotografa silijo, da snema raje v meglenih in oblačnih dneh. To pa vendarle ni pametno, ker tako izgubi številne možnosti, ki jih nudi sončen dan. Zato je najbolje, da pri snemanju z barvnim filmom skušamo ugotoviti pravilno osvetlitev. Na povprečnem posnetku, kjer ni preveč belih ali temnih površin svetlomer to dokaj natančno pokaže. Če k temu dodaste še posnetka, ki bosta za polovico zaslonke preosvetljena in podosvetljena, potem boste prav gotovo med njimi dobili tudi takšnega, ki bo idealno ustrezal trenutnim svetlobnim razmeram. S svetlomerom morate vedno čim bližje objektu. Merite pa predvsem na bolj svetle in najbolj barvite dele.

In še nekaj si zapomnite! Če boste preosvetlili barvni dia film, potem bo ta prosojen. Zato bodo lepše barve, kadar bo ta za malenkost podosvetljen. Če pa boste preosvetlili barvni negativ film, bo ta temen. Tu bodo lepše barve, če bo ta za malenkost preosvetljen. Sicer pa je barvni negativ film bistveno manj problematičen od barvnega dia filma, saj marsikatero napako lahko popravimo še pri povečevanju.

B. Zakošek

Jack London

Zgodba o Keeshu

Priredil in narisal: Alojz Jurca

22 — In iglu so mu zgradili po njegovem, tako na veliko, da je prekosil celo Klas-Kwana dom. Keesh in njegova mati sta se vselila, in to je bilo za Ikeego prvo povišanje, odkar je bil umrl Bok. Poslej so jo imeli za prvo v vasi. Žene so jo začele obiskovati in vpraševati za nasvet in oznanjati njeno modrost, kadarkoli so se sprle med seboj ali z možmi. A največ jim je dala opraviti skrivnost Keeshovega uspeha na lovu.

23 — Nekega dne mu je Ugh-Gluk v obraz očital čarovnijo. »Obtožba pravi,« je pomenljivo rekel Ugh-Gluk,« da občuješ z zlimi duhovi, zatorej je tvoj lov uspešen.« »Morda moje meso ni dobro?« je odgovoril Keesh.« Je že zbolel kdo v vasi, ko ga je jedel? Kako veš, da je to čarovnija? Ali pa samo ugiblješ, po temnem tiplješ, ker te nevoščljivost žre?« Ugh-Gluk je poparjen umolknil in žene so se mu smejale, ko je odkoračil.

24 — Toda na zboru so neko noč po dolgem premišljanju odločili, da pošljejo sleduhe za Keeshem, ko bo odšel na lov. Tako sta mu na naslednjem pohodu sledila Bim in Bawn, dva mladeniča in najspretnejša od lovcev, in gledala, da ju ni opazil. Po petih dneh sta se vrnila, oči so jima izstopale in jezik migal, tako težko sta čakala, da brž povesta, kaj sta videla. Pri Klosh-Kwanu so naglo sklicali zbor in Bim je začel.

Prometni svetovalec

Povečati varnost otrok

Med prizadevanja za povečanje varnosti otrok kot prometnih udeležencev sodi tudi določilo novega pravilnika o opremi vozil v cestnem prometu. Ta pravi, da morajo biti vozila za prevoz otrok opremljena z znakom, ki ima mednarodno veljavnost. Seveda morajo udeleženci v prometu ta skupaj z določilom 32. člena zakona o temeljih varnosti v cestnem prometu upoštevati.

Označba na vozilu je kvadratne oblike (40 x 40 cm), oranžne barve, s črnim robom in črno podobo otrok in mora biti nameščena (vidna) le ob vožnji otrok. Označka ima točno določeno mesto, kar predstavlja enotno namestitev zaradi boljše vidnosti.

Znak določa vrsto potnikov (otroke), do katerih morajo biti vozniki še posebej pozorni. 32. člen zakona o cestnem prometu pravi: „Voznik vozila, ki pelje za vozilom, v katerem se prevažajo otroci, kot tudi vozilo, ki pelje nasproti takemu vozilu na cesti z dvema pasovoma, mora ustaviti svoje vozilo, kadar je vozilo, v katerem se prevažajo otroci, ustavljeno na cestišču, dokler otroci vstopajo vanj oziroma izstopajo iz njega." V tem času mora imeti vozilo vključene vse štiri utripalke (smernike).

Tako določa nova prometna zakonodaja. Kako pa je v praksi? Veljavnost navedenih obveznosti za voznike je pričela veljati 14. februarja, letos, navodila za izdelavo in namestitev pa so bila znana le nekaj dni pred tem. Tako so se prevozniki otrok znašli v časovni stiski, saj izdelovalci znakov niso uspeli dobaviti v tako kratkem času. V naši občini se je najbolj potrudil Rekov Avtopark in servisi, ki je sam izdelal znake.

Upamo lahko, da bodo v nekaj dneh predpisano opremljena vsa vozila in da bo poslej bolj varen prevoz otrok.

J. M.

Klub zdravljenih alkoholikov Šoštanj

Uspešno delo

Člani kluba zdravljenih alkoholikov Šoštanj so se konec letošnjega januarja zbrali na redni letni skupščini, na kateri so pregledali in ocenili delo kluba v preteklem letu.

V začetku lanskega leta je bilo v klub zdravljenih alkoholikov Šoštanj vključenih 25 zdravljenih alkoholikov in 12 svojcev, ob koncu leta pa je ta štel že 33 članov in 19 svojcev. Po zdravljenju se je uživanju alkohola ponovno vdal en član, ki je abstiniral brez predhodnega zdravljenja v bolnišnici ali dispanzerju. Tako je bila lani v klubu dosežena 96,97 odstotna abstinenca, kar je velik uspeh. Šoštanjski klub zdravljenih alkoholikov vodita terapevta doktor Stupar in Fani Krbavac, katerima so člani za prizadevno delo z zdravljenci močno hvaležni. Pri zdravljenju marljivo sodelujejo tudi svojci. Zelo razveseljiv je obisk na delovnih sestankih, saj jih obiskuje kar 80 odstotkov vsega članstva. V letu 1982 je klub poleg rednih sestankov, ti so enkrat na teden, pripravil še dva piknika v naravi, srečanje s klubi zdravljenih alkoholikov Maribor in Titovo Velenje, obiskali pa so takšne klube še v Celju in Nazarjih. Konec leta pa so proslavili v Topolšici.

Na tej redni letni skupščini so sprejeli tudi delovni program za leto. Ta je znova bogat in obsežen. Da bi lažje delali, bi se radi člani kluba razdelili v dve skupini. Poleg rednih dejavnosti bodo obiskali najmanj dve kulturni prireditvi, organizirali izlet in obiskali še druge klube zdravljenih alkoholikov. Ob koncu skupščine so člani šoštanjskega kluba zdravljenih alkoholikov z zanimanjem prisluhnili še doktorju Bergantu, ki je poudaril, da rehabilitacija zdravljenega alkoholika ni le v abstinenci, ampak v celotni resocializaciji zdravljenca samega kot tudi njegove družine.

Marija Lebar

Šoštanj

Zborovanje invalidov občine Velenje

Društvo invalidov občine Velenje, ki združuje že preko 2.000 invalidov, bo imelo v nedeljo, 27. februarja, ob 9.30 uri v domu kulture v Šoštanju redni letni občni zbor.

Poročilo o delovanju društva v preteklem letu bo podala predsednica izvršilnega odbora Lojzka Zaleznik. Predsednik komisije za šport in rekreacijo Edvard Centrih pa bo poročal o tekmovalnem in rekreacijskem delovanju članov društva. Na občnem zboru bodo sprejeli letni program dela pa tudi program izletov za leto 1983. Tako nameravajo v tem letu organizirati 6 izletov, in sicer marca dvodnevni izlet v Fieso, aprila izlet v Šmarješke toplice, maja trodnevni izlet Plitvice—Titova Korenica—Bihač—Titov Drvar—Petrova gora, junija pa bodo organizirali že tradicionalni izlet s sončnim vlakom v Atomske toplice. Septembra bo še izlet na Titov most in otok Krk, oktobra pa v Tržič in Ljubelj, kjer bodo obiskali karavlo maršala Tita. Vsako leto v maju pa se invalidi velenjske občine s svojimi ekipami udeležijo tradicionalnega pohoda ob žici okupirane Ljubljane. Še zlasti je treba poudariti, da imajo v društvu kar 9 športnih sekcij: strelsko, kegljaško, balinarsko, namiznoteniško, ribolovno, atletsko, sedečo odbojkarsko, plavalno in šahovsko. Skratka, dovolj gradiva, da bo občni zbor pester in zanimiv.

V. K.

Mladina sprašuje — kdo odgovarja ?

Pregnani iz delavskega kluba?

Letošnja zima pa res preseneča. Potem ko nam je ob koncu srednješolskih počitnic nasula snega, nam je ob koncu študentovskih počitnic vzela še DK. Oprostite, DK je ostal, le pomen kratic se je spremenil. Dobili smo (so) disco klub! Ne vemo napisati kdo, pač tisti »nekdo« skrbi, da zabavno življenje v Titovem Velenju cveti.

Mladi smo dolga leta prosjačili za mladinski klub, disco klub. Dobili smo disco Rdeča vrtnica v centru, nekakšno nadomestilo za mladinski klub pa nam je bil Delavski klub. Tam smo se zbirali, kresali mnenja, načrtovali akcije . . ., posebej ob koncu tedna. Komur je bilo do zabave, je lahko šel zvečer v disco v hotel Paka ali v Šoštanj. Da, mladi smo si želeli zabave in si jo še — toda ne na način in v prostorih, kot se je to zgodilo sedaj.

Deset starih tisočakov vstopnine, osladna in do skrajnosti skomercializirana glasba z Zahoda, zasoljene cene pijač, moreče vzdušje. Če je to bogatenje kulturne prosvetlitve mladine, kar naj moderna družba potencira — se lahko ozremo po premišljevanjih mnogih tujih socialnih teoretikov, ki ugotavljajo, da diskoteke v sklopu ogromnih zabavnih aparatov, omogočajo kontrolo nad mišljenjem posameznika, ki podlega masi zasvojeni z mediji.

Kdor upravlja z mediji in komur je mar, da človek ne bi razmišljal o svoji bedni usodi, povleče le tega v svet naslade, brezskrbnosti, omamljanja in pobebljenosti. S tem doseže svoj cilj navidezne demokracije. Denar pa se zliva v roke objestnežev.

Razumljivo, da takšna razglabljanja ne veljajo za našo demokratično družbo, ki v veliki meri upošteva in razume smisel razvoja mladih. Ali naj mladi podležemo in postanemo konzumenti dragih, a duhovno tako poceni »psevdo« vrednost Zahoda?! Ali naj ostajamo doma in bolščimo v televizor ter se zapiramo vase? Ali naj tavamo po mestu in se izgubljeni zapijamo po različnih gostilnah?

Ali je kdo vprašal dijaka, študenta, rudarja, če to pogreša in potrebuje? Ali je kdo vprašal Občinsko konferenco ZSMS, ki si je že nekaj časa prizadevala, da bi Delavski klub, ki je spontano postal zbirališče mladih, spremenila v prostor z razstavami, glasbenimi večeri . . ., a je naletela na gluha ušesa? Konec koncev — kaj mislijo o tem delavci REK? Ali naj mladi v družbenih prostorih postanemo vir bogatenja privatnikov?

Ali naj zasedemo delavski klub in na ta način pokažemo, da nočemo takšnega delavskega (beri: mladinskega) kluba kot je sedaj?

To lahko storimo, a mislimo, da so pred tem še druga sredstva . . . Toda, ali so res?

SMO ZA vsebinske spremembe v delavskem klubu, toda to naj ne bi bila kičasta, brezvsebinska disco glasba s televizorji, ob snobovskih buteljkah in ultravioličnih lučeh. Vsebinske spremembe naj bi bile razstave, predavanja z diapozitivi, tematski glasbeni večeri: enkrat morda jazz, drugič klasična glasba, pa rock in punk. Da bi to dosegli, bo potrebna veliko večja angažiranost nas vseh. Delavski klub je že davno izgubil svoj prvotni pomen in če ga mora še bolj, naj ga vsaj v pozitivnem smislu.

Jutri se bomo sestali predstavniki OK ZSMS Velenje, ŠŠK in ostalih osnovnih organizacij ZSMS s pristojnimi osebami z REK in gostinstva.

Dogovorili se bomo o nadaljnji usodi Delavskega kluba.

Upamo, da bodo upoštevali težnje večjega dela mladine.

Šaleški študentski klub
OO ZSMS Gimnazija
OO ZSMS EKŠ elektrousmeritev

Na obisku pri Gorčanovih v Šoštanju

Ljubezen s „Klementino"

Pred dobrim mesecem me je Franc Gorčan, gospodar Gasilskega društva Šoštanj, povabil naj si pridem ogledat njegove mandarine. Čeprav sem bil takoj zato, da vidim prave mandarine na drevesu, in to sredi zime v Šoštanju, me je lastnik tega nenavadnega južnega sadja opozoril, da mandarine še niso povsem zrele, zato naj še malo počakam. Skoraj bi že pozabil na povabilo, ko pa je zapadel sneg, sem se, sam ne vem zakaj, ponovno spomnil na sladko južno sadje. Tako sem sredi februarja v mrzlem sončnem dopoldnevu odšel k družini Gorčan v šoštanjski gasilski dom.

Gospodinja Marija je ravnokar umivala svetlozelene liste mandarinovega drevesca, na katerem se je v soncu pozibavalo kar 8 manjših, a vendarle pravih pravcatih lepo zrelih mandarin. Ko sem se zapletel v pogovor je prišel tudi mož Franc, ki v gasilskem domu odgovarja za vse in seveda tudi za mandarinovo drevesce, ki mu je še posebej pri srcu.

Zdelo se mi je kar malce čudno, vendar mi je žena Marija dejala, da je njen mož resnično ljubitelj rož, saj je prav on pred tremi leti prinesel z Malega Lošinja komaj 30 cm visoko sadiko mandarine. Kot je povedal, jo je kupil v tamkajšnji cvetličarni, na krhkem stebelcu pa je visel listek, (še danes je tam), na njem pa piše, da je mandarina vrste »Klementina«, in da so jo vzgojili v drevesnici »Neretva« v južnodalmatinskem mestu Opuzenu. Povedal je še, da je sadika že pred tremi leti veljala 30.000 starih dinarjev, kar takrat niti ni bilo tako poceni.

Ko sem ga povprašal, kako je negoval svojo »Klementino«, je dejal, da razen presaditve in zalivanja mandarina ne zahteva nič posebnega, sicer pa tudi ni imel nikakršnega navodila, kako se »streže« temu sadežu. Tako je potrpežljivo čakal najprej cvetove, da je letošnjo zimo končno dočakal tudi sadove. Povedal je še, da je drevesce že večkrat zelo bujno cvetelo, da so cvetovi opojno dišeči, vendar pa sadov v naših podnebnih razmerah le ni pričakoval. Zlasti lansko leto je zelo bujno cvetela in jeseni je z velikim veseljem opazil tudi že majhne zelene plodove. Sprva sicer ni mogel verjeti, da bi drobno mandarine mogle dozoreti, vendar so se plodovi po dobrega pol leta le začeli polagoma barvati in sedaj je končno vseh osem mandarin dozorelo. Franc Gorčan jih skrbno čuva in zaradi velikega veselja do svojega uspeha jih zadaj še ne misli obrati — saj bi bila tudi velika škoda kar naenkrat utrgati rdeče mandarine, ki visijo kot okras na živozelenem drevešcku sredi zasnežene zime.

Sicer pa se Gorčanova ukvarjata tudi z gojitvijo drugih okrasnih rastlin in palm ter raznolikih eksotičnih kaktej, ki krasijo veliko zastekleno avlo in tako prispevajo še bolj prijetnemu videzu gasilskega doma v Šoštanju. Ob slovesu sem prijaznima zakoncema zaželel tudi v bodoče kar največ uspehov pri vzgajanju okrasnega zelenja.

V. Kojc

Franc Gorčan s ponosom gleda svoje zrele mandarine

KINO • KINO • KINO • KINO • KINO • KINO

REDNI KINO VELENJE

Četrtek, 24. 2. ob 18. in 20. uri MOJSTRI POHABLJENCI — hongkonški, kung fu.

Petek, 25. 2. ob 18. in 20. uri ČAS PRVE LJUBEZNI — francoski, komedija, mladinski. V gl. vl.: Sophie Marceau.

Petek, 25. 2. ob 10. uri MELODIJA ZA LJUBEZEN — zahodnonemški, erotski. V gl. vl.: Melody O'Brian.

Sobota in nedelja, 26., 27. 2. ob 18. in 20. uri MELODIJA ZA LJUBEZEN — zahodnonemški, erotski. V gl. vl.: Melody O'Brian.

Ponedeljek in torek, 28. 2., 1. 3. ob 18. in 20. uri FANTAZMI - ameriški, srhljivka. V gl. vlogi: Michael Balwin.

Sreda, 2. 3. ob 18. in 20. uri LILI MARLEEN — nemški, vojni, drama. V gl. vlogi: Hanna Schygulla.

Nedelja, 27. 2. ob 16. uri OTROŠKA MATINEJA — TOM IN JERRY — OSCARJEVCA — ameriški, risanka.

Iz filma Melodija za ljubezen

KINO DOM KULTURE VELENJE

Četrtek, 24. 2. ob 20. uri ČAS PRVE LJUBEZNI — francoski, komedija, mladinski. V gl. vl.: Sophie Marceau.

Nedelja, 27. 2. ob 10. uri OTROŠKA MATINEJA — TOM IN JERRY — OSCARJEVCA — ameriški, risanka.

FILMSKO GLEDALIŠČE V DOMU KULTURE

Ponedeljek, 28. 2. ob 20. uri LILI MARLEEN — nemški, vojni, drama. V gl. vl.: Hanna Schygulla.

KINO ŠOŠTANJ

Sobota, 26. 2. ob 15.30 OTROŠKA MATINEJA — TOM IN JERRY OSCARJEVCA — ameriški, risanka.

Sobota, 26. 2. ob 19.30 uri ČAS PRVE LJUBEZNI — francoski, komedija, mladinski. V gl. vl.: Sophie Marceau.

Nedelja, 27. 2. ob 17.30 in 19.30 uri MOJSTRI POHABLJENCI — hongkonški, kung fu.

Ponedeljek, 28. 2. ob 19.30 MELODIJA ZA LJUBEZEN — zahodnonemški, erotski. V gl. vl.: Melody O'Brian.

Sreda, 2. 3. ob 19.30 FANTAZMI — ameriški, srhljivka. V gl. vlogi: Michael Balwin.

KINO ŠMARTNO OB PAKI

Petek, 25. 2. ob 19. uri MELODIJA ZA LJUBEZEN — zahodnonemški, erotski. V gl. vl.: Melody O'Brian.

Nedelja, 27. 2. ob 13.30 OTROŠKA MATINEJA — TOM IN JERRY — OSCARJEVCA — ameriški, risanka.

Torek, 1. 2. ob 19. uri LILI MARLEEN — nemški, vojni, drama. V gl. vlogi: Hanna Schygulla.

KOLEDAR

Četrtek, 24. februarja — Matija
Petek, 25. februarja — Aleksander
Sobota, 26. februarja — Matilda
Nedelja, 27. februarja — Gabrijel
Ponedeljek, 28. februarja — Romana
Torek, 1. marca — Albin
Sreda, 2. marca — Milena

MALI OGLASI

ZA VAŠ OPEL, ford, mercedes, itd . . . obnavljamo zavorne obloge. Avtoservis Jakopec, Telefon 850-745.

ODDAM STANOVANJSKO HIŠO V NAJEM za poslovne prostore, uporabnih je 180 m² površine. Hiša je v centru Titovega Velenja. Informacije po telefonu 850-066.

UGODNO PRODAM skoraj novo sedežno garnituro. Andrej Goričnik, Kersnikova 7, Titovo Velenje.

NUDIM vse vrste uslug, avtobusnih prevozov po konkurenčnih cenah. Tone Galof, Kraigherjeva 1, Titovo Velenje.

CENJENE STRANKE OBVEŠČAM, da bo frizerski salon Zlata odprt v torek 1. 3. 1983, in sicer od 15 ure dalje. VABLJENI!

VEPLET — VERA KREFL NAZARJE takoj redno zaposli tri šivilje. Nudimo odlične delovne pogoje ter visok OD. Od vas pa pričakujemo stalnost, prakso ter kreativnost. Ponudbe sprejemamo po telefonu 831-955.

ODDAM poslovne prostore primerne za obrt oziroma predstavništvo. Telefon 852-768.

CENJENE STRANKE OBVEŠČAM, da opravljam popravila v garancijskem in izvengarancijskem roku za vse proizvode Iskra iz programa TV in radia. Popravljam tudi vse ostale TV sprejemnike domače in tuje proizvodnje. Informacije po telefonu 850-883, od 10. do 15. ure, ob sobotah pa od 8. do 12. ure, razen prve in četrte v mesecu. TV COLOR SERVIS, Jože Gorenjčič, Celjska 37, Titovo Velenje.

UGODNO PRODAM osebni avto Zastava 101, mediteran, letnik 1979, prevoženih 43.000 km. Cena po dogovoru. Irena Bračič, Kosovelova 9, Titovo Velenje.

ZAMENJAM DVO IN POLSOBNO STANOVANJE V ZASEBNI HIŠI z enosobnim v bloku v Titovem Velenju. Gorica je izključena. Telefon 851-108 ali pisne ponudbe pod šifro »1000«.

GOSTILNA „OBIRC" sprejme za določen delovni čas kuharico s prakso.

IŠČEM MOŠKEGA starega od 40 do 45 let, po možnosti rudarja (ni pogoj). Alkoholiki in ločenci po svoji krivdi so izključeni. Sem vdova, brez obveznosti s svojim stanovanjem in avtom. Javite se pisno na upravo lista pod šifro „Ti in jaz".

70 kv. m RDEČE 8-valjne salonitne kritine zamenjam za betonske strešnike — zareznik. Štajner, Tavčarjeva 12, Titovo Velenje.

TAKOJ ZAPOSLIM priučenega ali PK obdelovalca lesa (strugarja, mizarja ipd . . .). Dolejši, Les — plastika, Žarova 24, Titovo Velenje. Telefon 851-371.

UPOKOJENKA gre gospodinjit k starejšemu upokojencu ali upokojenki. Pisne ponudbe pošljite na upravo lista pod šifro »poštena«.

PRODAM BARVNI TV SPREJEMNIK velik ekran, daljinsko upravljanje in Sava zimske gume s platišči 145 SR 15 za spačka. Telefon 850-510 dopoldan.

UGODNO PRODAM regal za dnevno sobo. Informacije po telefonu 851-171.

PRODAM 4 široka platišča 5.5 J × 13 za zastavo 101. Telefon 850-670, popoldan.

SPREJMEM OTROKA V VARSTVO. Sakiv Mijačevič, Foitova 2, 10 nadstropje, Titovo Velenje.

ZAPOSLIM KV KLJUČAVNIČARJA IN KV STRUGARJA z nekaj prakse. Obrtna delavnice Šmartno ob Paki. Informacije po telefonu 884-158.

PRODAM NOV TRAKTORSKI OBRAČALNIK za traktor T. V.-21-30. Slavko Grobelnik, Plešivec 1, po domače Brecl, Titovo Velenje.

PRODAM DOLGO ČRNO VEČERNO OBLEKO številka 38/40. Telefon 852-101, od 18. ure dalje.

V SOBOTO, okrog 8. ure, sem pred gorenjsko trgovino izgubil denarnico z vsemi dokumenti, boni za bencin in dizel ter čez 9.000,00 din gotovine. Poštenega najditelja prosim, da mi izgubljeno proti dobri nagradi vrne. Ivan Glušič, Rudniška 29, Titovo Velenje.

UGODNO PRODAM pralni stroj PS-614. Telefon 852-101. Alenka Avberšek, Vrnjačke Banje 1, Titovo Velenje.

VZAMEM OTROKE V VARSTVO na svoj dom v dopoldanskem času. Marija Berzelak, Koroška 13, Titovo Velenje.

GIBANJE PREBIVALSTVA

POROKE:

— Zvonko Jevšenak, roj. 1962, delavec iz Titovega Velenja in Vilma Domonkoš, roj. 1964, delavka iz Titovega Velenja

— Dušan Plavljanič, roj. 1958, rudar iz Titovega Velenja in Stanojka Djukič, roj. 1961, gospodinja iz Titovega Velenja

— Franc Kališnik, roj. 1955, električar iz Titovega Velenja in Lidija Arsenovič, delavka iz Titovega Velenja

— Stijepan Lamešič, roj. 1959, rudar iz Gornje Obodnice in Nevenka Bagavac, roj. 1963, delavka iz Titovega Velenja

— Oto Prkič, roj. 1959, rudar iz Titovega Velenja in Jasminka Suzič, roj. 1961, administrativni referent iz T. Velenja

— Božidar Satler, roj. 1961, rudar iz Andraža nad Polzelo in Nevenka Goljuf, roj. 1958, prodajalka iz Titovega Velenja

— Milenko Pejovič, roj. 1960, rudar iz Titovega Velenja in Mirjana Bojanič, roj. 1964, delavka iz Titovega Velenja.

UMRLI SO:

Alojz Uršnik, str. upokojenec Titovo Velenje, Cesta IX/6 star 88 let.

Franc Leban, str. upokojenec Dobrna št. 37 star 85 let.

Vilibald Dobovišek str. upokojenec Celje, Kačeva št. 2 star 85 let.

Julijana Pavlič str. upokojenka Gorenje 21, Zreče 80 let.

Terbovšek Franc str. upokojenec Dol št. 41 star 73 let.

Frančiška Meznarič str. upokojenka Titovo Velenje Šercerjeva 17 stara 75 let.

Uršula Pečovnik, druž. upokojenka Sv. Florjan pri Šoštanju št. 36 stara 84 let.

Jernej Hliš str. upokojenec Gaberke št. 50 star 72 let.

— Anton Zep, delavec iz Titovega Velenja, Šercerjeva 12, star 35 let

— Lovrencij Kumar, upokojenec iz Šoštanja, Metleče 44, star 92 let

— Franc Avberšek, upokojenec iz Titovega Velenja, Ljubljanska 16, star 64 let.

ZAHVALA

Ob težki izgubi našega dragega očeta

Lovra Kumra

iz Metleč 44

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste nam izrekli sožalje in darovali cvetje ter se od njega tako številno poslovili. Zahvalo izrekamo kolektivu TUŠ, godbi Zarja Šoštanj, govorniku Milošu Volk in duhovniku za opravljen obred.

Žalujoči: sin Ivan, hčerke Marija, Štefka in Tončka z družinami ter vnuki in pravnuki

ZAHVALA

Ob tragični in boleči ter mnogo prerani izgubi dragega očeta

Franca Dreva

upokojenca iz Šoštanja

se iskreno zahvaljujem bližnjim sosedom za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih. Zahvaljujem se tudi Gasilskemu društvu Šoštanj, Planinskemu društvu Šoštanj, Delavski godbi Zarja, duhovniku za opravljen obred in vsem govornikom za ganljive poslovilne besede.
Prisrčna hvala tudi številnim darovalcem vencev in cvetja, kakor tudi za izraze sožalja ter vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoči: sin Peter in ostalo sorodstvo.

ZAHVALA

Bolezen je bila močnejša od volje do življenja, omagalo je srce moji ženi

Štefaniji Federnsberg

Iz Lepe njive številka 45, Mozirje

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem ter znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in ji darovali cvetje. Hvala vsem, ki ste v težkih trenutkih sočustvovali z nami.

Žalujoči: mož Franc, rejenci Metka z družino, Janko, Sonja in Irena, sorodniki in vsi, ki so jo imeli radi.

Tiho kot je živel,
je odšel od nas naš dragi
mož, ati, dedi, brat in stric

Franc Avberšek

Na njegovo zadnjo pot smo ga pospremili v sredo, 16. februarja 1983, na pokopališče Podkraj. Iskreno se zahvaljujemo vsem sosedom, prijateljem in znancem, ki ste bili z nami v težkih trenutkih, nam izrazili sožalje, darovali toliko lepega cvetja in ga pospremili v njegov zadnji dom. Posebna zahvala dr. Korenu in dr. Fijavžu za dolgoletno zdravljenje; vsem govornikom, pevcem, godbenikom, društvu upokojencev Titovo Velenje, kolektivu Rudnika lignita Velenje in osnovne šole Miha Pintar-Toledo.

Žalujoči: žena Pepca, sin Franc in hči Milena z družinama, sestre in drugo sorodstvo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage mamčke

Frančiške Velikonja

se zahvaljujem vsem sosedom, prijateljem, sorodnikom in stanovalcem Tavčarjeve ulice, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in sočustvovali z nami v tem težkem trenutku.

Iskreno se zahvaljujemo duhovniku Marjanu Turnšku za poslovilni obred in sožalne besede.

Žalujoči: hči Danica ter sinova Andrej in Franci z družinami.

ZAHVALA

Ob nepričakovani in boleči izgubi hčerke in sestre

Sonje Jelen

iz Topolšice 56

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so jo spremili na njeni zadnji poti na pokopališče v Žalcu, ji darovali vence in šopke ter sočustvovali z nami.
Iskrena hvala zdravstvenemu osebju bolnišnice v Topolšici, ki so ji skušali vsestransko pomagati in ji lajšali bolečine, vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, ki so nam pisno ali ustno izrazili sožalje. Posebna hvala tudi govornikom, ki so se ob grobu poslovili od Sonje in na plemenit način dokazali, kako so jo spoštovali.
Topolšica, Žalec v februarju 1983

Žalujoči: Oče Stane in sestra Silva z družino

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, dedka in pradedka

Andreja Lesjaka

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste bili v težkih trenutkih z nami, darovali cvetje pokojniku in ga pospremili na njegovi zadnji poti.
Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom in sosedom za nesebično pomoč, zahvaljujemo se gasilskemu društvu TUŠ, kolektivu TUŠ, godbi, združenju ZB in borcev za severno mejo, vsem govornikom, duhovniku za opravljen obred ter vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti.

Žalujoči: žena Ivana, hči Kristina in vnukinja Vladka z družino.

ZAHVALA

z bolečino v srcu smo se 16. februarja 1983 za vedno poslovili od našega dragega očeta, starega ata in pradedka

Martina Srebreta

iz Lokovice

Najiskreneje se zahvaljujemo vsem, ki ste v teh težkih trenutkih sočustvovali z nami ter nam izrazili ustno ali pisno sožalje. Še posebej se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem, vaščanom Lokovice in vsem dobrim sosedom za vso požrtvovalno in nesebično pomoč ter za darovano cvetje in vence.
Posebno zahvalo izrekamo dr. Menihu in dr. Stuparju za dolgoletno zdravljenje. Obenem tudi hvala osebju kirurgičnega oddelka bolnišnice Slovenj Gradec. Hvala vsem govornikom, godbi Zarja, pevcem in duhovniku za opravljen obred in tople poslovilne besede.

Žalujoči: sin Alojz, hčerke Pavla, Ivica, in Krista z družinami.

BOGATA PONUDBA — V času, ko po naših trgovinah primanjkuje tega in onega, je ponudba suhe robe zares bogata in raznovrstna. Ob bolj ali manj dobrih zamislih so se izdelovalci zares potrudili in lahko zadovoljijo še tako izbirčnega kupca, ki se ob dobrih besednih sposobnostih lahko nadeja tudi »popusta«.

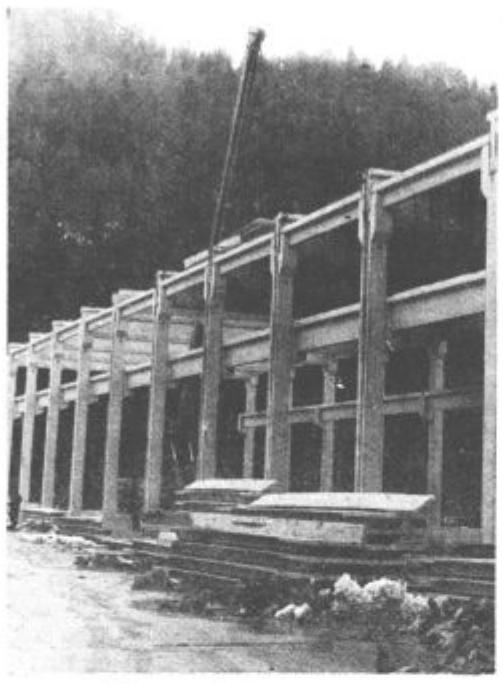

SKLADIŠČNI PROSTOR — V Tozdu Vemont Gradbeno industrijskega podjetja Vegrad Titovo Velenje so zimske dni izkoristili tudi za gradnjo pokritih skladiščnih prostorov.

Gradijo jih v podaljšku hale za proizvodnjo betonskih konstrukcij Vemont.

JUHUHU — To je prava zima, lahko te dni večkrat slišimo. Najmlajši pa tudi starejši bodo vendarle imeli nekaj od nje. Veselo je na vsakem gričku, na vsaki malo večji vzpetini blizu blokov. Tudi pod vilo Herberstein, od koder je posnetek. Pa tudi na smučišču v Šaleku. Potrditev da je potrebno smučišče ob robu mesta.

ZNAKI, ZNAKI — Kaže, da so si prometni znaki na tej strani pridobili že kar stalno mesto. Nanje nas opozarjajo občani, z njimi se srečujemo tudi sami. Kaže, da so zanje slepi tisti, ki ne bi smeli biti. Tale prometni znak pred vhodom v Šoštanj bi lahko bil tudi krivec kakšne prometne nesreče. Sprašujemo se, kaj pomeni?

Šport in rekreacija — Gorenje

Pokal tozdu Zmrzovalniki

Ugodna smuka je privabila zadnjo soboto nad sto delavcev treh tozdov Gorenja v Titovem Velenju. Športni dan na belih poljanah nad Rimskim vrelcem pri Kotljah je lepo uspel in udeleženci so bili zelo zadovoljni s tekmovalnim delom dneva in tudi z drugimi igrami, planinskim pohodom, biatlonom in vožnjo z zračnico.

Smučarji treh tozdov, Hladilne tehnike, Zamrzovalniki in Pralne tehnike, so se najprej pomerili v veleslalomu, na katerem je najboljši čas dosegel Martin Kovše (Zamrzovalniki) z rezultatom 24,92. Najmlajši tekmovalec je bil Boštjan Iršič, najhitrejša je bila štipendistka Metka Vrhnjak (28,82), najhitrejša družina pa Vrhnjak (Hladilna tehnika) — s skupnim časom 1,21,28.

Pokal »Bele tehnike« je prejel TOZD Zamrzovalniki (Kovše, Lorbek, Komerički) za prvo mesto, drugi je bil TOZD Pralna tehnika (Repenšek, Tučman, Šmigovec), tretji TOZD Hladilna tehnika (German, Vrhnjak, Konečnik).

V tekmovalnem planinskem pohodu so bili najboljši planinci tozda Zamrzovalniki, ki so pravilno našli vse točke in obiskali Prežihovo bajto, Prežihovino in izpolnili druge naloge.

V vožnji z zračnico po smučišču (na sliki) je zmagal par Šilovšek — Pečečnik (Pralna tehnika) pred parom Meža — Meža (Hladilna tehnika).

V streljanju z zračno puško in smučanju (biatlon) je zmagal med posamezniki Komerički, najboljša vrsta pa je bila ekipa Zamrzovalnikov, pred Pralno tehniko in Hladilno tehniko.

Srečanje je bilo resnično enkratno doživetje za vse udeležence, organizacija izredno dobra, pripravili pa so tudi zaključek v znani gostilni Pri Toniju v Kotljah. Priznanja so bili deležni ob najboljših tudi tisti, ki so imeli, recimo, najslabši čas. Ob domači specialiteti, znani pod imenom »mežerli«, so se zavrteli tudi ob zvokih domače glasbe. Dan je kar prehitro minil in slišali smo mnogo obljub — nasvidenje naslednje leto!

Hinko Jerčič

Šahovske novice

Kmalu občinska liga

Na letošnjem tekmovanju za Kajuhov pokal je sodelovalo preko 100 šahistov iz osnovnih in srednjih šol, delovnih organizacij in krajevnih skupnosti. Med pionirji so bili najboljši šahisti osnovne šole Veljka Vlahoviča I, pred osnovnimi šolami Bratov Mravljak, Miha Pintar — Toledo I itd. Iz delovnih organizacij je sodelovalo sedem ekip. Vrstni red: 1. REK — tozd Mehanizacija, 2. ESO — SO, 3. EKO — SP itd. Med štirimi mladinskimi ekipami so zmagali študentje, pred RŠC II, RŠC I in Domom učencev. Med sedmimi ekipami iz krajevnih skupnosti so bili najboljši šahisti krajevne skupnosti Desni breg, sledijo pa Gorenje, Ravne itd.

Na drugem letošnjem turnirju za medobčinski prehodni pokal je med 14 udeleženci zmagal Crepan iz Zalca, od 2. do 4. mesta pa so se uvrstili Brinovec (Žalec) ter Brešar in Matko (oba Velenje). V skupni razvrstitvi še naprej vodi Brinovec pred Matkom.

x x x

Šaleško šahovsko društvo bo 7. marca v kavarni Rek pričelo s 3. šahovsko ligo moških in ženskih ekip občine Velenje. V ligi lahko nastopijo ekipe združenega dela, krajevnih skupnosti, društev in drugih organizacij občine Velenje. Tekmovanje bo predvidoma končano do sredine maja. Za ekipo tekmuje 8 moških in dve ženski, igrali pa bodo po sistemu vsak z vsakim. Prijave sprejema Milan Goršek v službi za rekreativno in kulturno dejavnost TGO Gorenje do 3. marca.

Šah — za Kajuhov pokal

Na šahovskem tekmovanju za Kajuhov pokal je letos sodelovalo več kot 100 šahistov in sicer v štirih kategorijah: osnovne šole, delovne organizacije, srednje šole in ekipe krajevnih skupnosti.

Med pionirskimi ekipami je bil vrstni red naslednji: 1. OŠ Veljka Vlahoviča I (33,5 točk); 2. OŠ Bratov Mravljak (29,5 točk); 3. OŠ Miha Pintar Toledo I (26 točk); 4. OŠ Miha Pintar Toledo II (26 točk); 5. OŠ Gustava Šiliha (22,5 točk); 6. OŠ Biba Roeck (19 točk); 7. OŠ Miha Pintar Toledo III (16 točk); 8. OŠ Gustava Šiliha II (15,5 točk); 9. OŠ Štirinajste divizije (9 točk); 10. OŠ Veljka Vlahoviča II (10 točk); 11. OŠ KDK (9 točk).

Na tekmovanju delovnih organizacij je sodelovalo 7 ekip. Prvo mesto je osvojila ekipa REK tozd Mehanizacija I (27 točk). Druga je bila ekipa ESO (26 točk), 3. EKO (25,5); 4. Vegrad (17,5 točk); 5. Gorenje tozd Štedilniki (17 točk); 6. TEŠ (11 točk) in 7. mesto ekipa Gorenje Promet (2 točki). Nastopile so tudi štiri mladinske ekipe. Zmagali so študentje z 11 točkami pred RŠC II, RŠC I in Dom učencev.

Med 7. udeleženkami iz krajevnih skupnosti je prvo mesto osvojila ekipa KS Desni breg (16 točk); 2. KS Gorenje (14,5 točk); KS Ravne (14,5 točk); 4. KS Šoštanj (14 točk); 5. KS Zavodnje (10,5 točk); 6. KS Konovo (8,5 točk); in KS Plešivec (6 točk).

Na drugem letošnjem turnirju za medobčinski prehodni pokal je med 14. udeleženci zmagal Crepan (Žalec — 11,5 točk), 2. do 4. mesto pa si delijo Brinovec (Žalec), Brešnar in Matko (Velenje) vsi po 10 točk. V skupni razvrstitvi še naprej vodi Brinovec, drugi pa je Matko.

Kegljanje

Zmaga v gosteh

V tretjem kolu regijske kegljaške lige so se igralci Šoštanja vrnili domov s polnim izkupičkom, saj so v gosteh premagali ekipo Papirničarja iz Radeč. Šoštanjčani so podrli 5025 kegljev, njihovi nasprotniki pa 4888.

Za ekipo Šoštanja so nastopili Jovanovič 863, Zakeljšek 852, Sevničar 837, S. Fidej 838, Križovnik 836 in Sotler 796.

V soboto kegljači Šoštanja ponovno gostujejo v Preboldu.

L. F.

Strelska družina Mrož

Volilna konferenca

Vse sedanje in nekdanje člane ter prijatelje strelstva vabi strelska družina Dušan Mravljak Mrož v petek 25. februarja s pričetkom ob 17. uri na volilno konferenco (občni zbor), ki bo v sindikalni dvorani v poslopju družbeno političnih organizacij na Prešernovi cesti v Titovem Velenju. Prosijo za čimštevilnejšo udeležbo.

S strelskim »MUŠ«!

TRIM

TRIM — AKCIJE — V LETU 1983

Marec: družinski veleslalom (Šalek)

April: — Cooperjev test, atletski stadion, spomladanski tek v naravi (Škale)

Maj: — pohod na Paški Kozjak, kolesarjenje, trim steza

Junij, julij, avgust: — plavanje (2 x) (kopališče Velenje), jadranje na deski (2 x), (Plevelovo jezero)

September: — trim steza, jesenski kros v naravi, pohod na Graško goro, Cooperjev test, atletski stadion

Oktober: kolesarjenje

December: — zaključek vseh trim akcij s trim plesom.

Predvidenih je 16 trim aktivnosti (akcij) za leto 1983. Točne datume za vsako akcijo bo določil strokovni svet za športno rekreacijo pri ZTKO občine Velenje in bodo objavljeni preko plakatov in medijev obveščanja. Če vremenski pogoji ne bodo ugodni, bo strokovni svet akcijo preložil. Program akcij bo v letu 1983 potekal tako kot prejšnja leta in pa po sistemu zelenih kartonov.

Vsak občan, ki se bo udeležil vsaj osmih akcij, ki jih bodo evidentirali v zeleni karton in je starejši kot 20 let, je upravičen do bronaste značke občan-rekreativec. Akcij se lahko udeleže v čim večjem številu tudi mlajši, ki jim namesto značke občan-rekreativec pripadata značka in nalepka. Akcije so zasnovane tako, da se lahko vsak občan udeležili katerekoli, saj je akcij veliko in so tudi podvojene (na primer: 2 krat kolesarjenje, 2 krat tek, 2 krat plavanje . . .). Akcija na podlagi zelenih kartonov je zasnovana na triletnem programu: v letu 1983 za bronasto, 1984 za srebrno in 1985 za zlato značko občan-rekreativec, ki bo vsako leto podeljena vsakemu, ki bo izpolnil zgoraj navedene pogoje, na koncu koledarskega leta, na trim plesu.

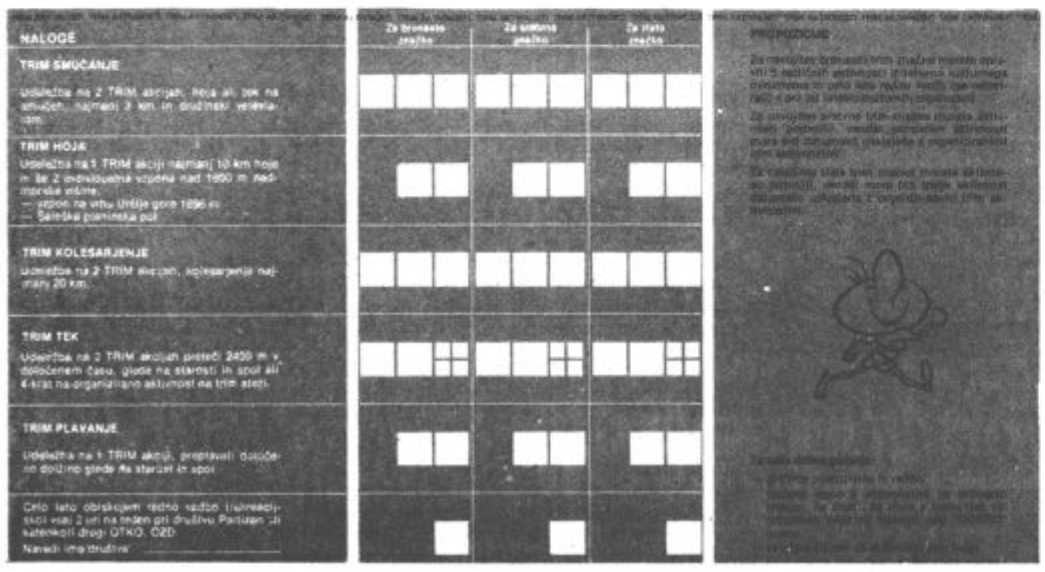

Športnorekreacijski karton občana

Nastopilo okoli 50 sankačev

Mladinska organizacija Šoštanj je pod pokroviteljstvo krajevne konference SZDL Šoštanj in občinske konference ZSMS Velenje pripravila preteklo nedeljo 2. sankaško tekmovanje, v počastitev prihoda XIV. divizije na Štajersko. Na Goricah se je zbralo okoli 50 ljubiteljev zabave in veselja na snežnih poljanah. Med pionirji je prisankal najhitreje na cilj Branko Ban, Bojan Lekše je bil drugi, Samo Tesovnik tretji, na četrto mesto se je uvrstila Darja Ravnjak, Zoran Mesarič je osvojil peto mesto, Hinko Stakne pa šesto.

Prvo mesto in s tem prehodni pokal je pri mladincih osvojil Andrej Ovčjak, na drugo mesto se je uvrstil Stani Brglez, tretji je prisankal na cilj Dušan Turk, Branko Lesnik je bil četrti, Borut Krajnc peti, na šesto mesto pa se je uvrstil Branko Slemenšek.

Miličniki so zapisali

KRŠILI SO JAVNI RED IN MIR

Nočni red in mir je v torek zjutraj, le nekaj minut čez polnoč, kršil vinjeni M. S. V zasebnem stanovanju na cesti heroja Gašperja v Šoštanju je razgrajal in pretepal svojo sostanovalko. Vročekrvneža so morali pomiriti miličniki, ki so vinjenega M. S. pripeljali na postajo in ga do iztreznitve pridržali v zato pripravljenih prostorih. Za slabo vedenje se bo moral kršilec nočnega miru zagovarjati še pred sodnikom za prekrške.

PORAZNI REZULTATI AKCIJE

V noči iz 19. na 20. februar so miličniki postaje milice iz Titovega Velenja skupaj z delavci Uprave za notranje zadeve Celje izvedli varnostno akcijo, s katero so ugotavljali javni red in mir ter kriminaliteto. Statistični podatki namreč kažejo, da je položaj na teh področjih iz tedna v teden slabši. Pregledali so nekatere gostinske lokale in tiste objekte, ki so čez noč odprti in je v njih mogoče nekontrolirano bivanje. Rezultat akcije je bil prav porazen, saj je bilo od približno 300 legitimiranih občanov skoraj 100 takih, ki niso imeli pri sebi nobenega uradnega dokumenta. Zoper vse te bodo miličniki podali predloge sodniku za prekrške.

Še istega dne so podobno akcijo izvedli v samskih domovih. Tudi tu rezultati niso bili spodbudni. Pregledali so Rekove, Gradisove in Vegradove samske domove in našli kar precej takih, ki nekontrolirano prebivajo v njih. Kršilci so ponavadi ljudje, ki se zatekajo iz kraja v kraj ter izvršujejo razna kazniva dejanja in druge prestopke. Miličniki so na osnovi zakona o prekrških zoper takšne osebe takoj ukrepali.

DEŽURSTVA

Dežurni zdravniki v Zdravstvenem domu Velenje:

Petek, 25. 2. — dnevni dežurni dr. Hrastnikova nočni dežurni dr. Žičkar

Sobota, 26. 2. glavni dežurni dr. Lešnikova, notranji dežurni dr. Zupančič

Nedelja, 27. 2. — glavni dežurni dr. Lešnikova, notranji dežurni dr. Zupančič

Ponedeljek, 28. 2. — dnevni dežurni dr. Premc, nočni dežurni dr. Pustovrh

Dežurni zobozdravnik v zobni ambulanti Velenje:

Nedelja 27. 2. — dr. Marija Magdalenič, Tavčarjeva Titovo Velenje

Dežurni zdravnik v zdravstvenem domu Šoštanj:

Petek 25. 2. — dr. Stupar
Sobota 26. 2. — dr. Stupar
Nedelja 27. 2. — dr. Stupar

Dežurni veterinar:

25. in 26. 2. — Franc Blatnik Prešernova 22e Titovo Velenje telefon 852-253